

İHRACAT SEKTÖRLERİ AÇISINDAN **POLONYA**

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER GENEL VE SEKTÖREL BİLGİLER

**İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve MEVZUAT ŞUBESİ**

EKİM 2008

İÇİNDEKİLER

I. POLONYA HAKKINDA GENEL BİLGİLER	1
Giriş	1
Polonya Tarihi	2
Temel Göstergeler.....	3
Ekonomi	4
Sektörler	5
İmalat.....	5
Tarım	6
Enerji	7
Madencilik.....	7
Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri	8
Dağıtım ve Satış Kanalları.....	9
II. POLONYA DIŞ TİCARETİ	12
Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat	12
En Çok İhraç Edilen Ürünler.....	12
En Çok İthal Edilen Ürünler	13
En Çok İhracat Yapılan Ülkeler	13
En Çok İthalat Yapılan Ülkeler	14
III. POLONYA'NIN TEKSTİL, HAZIRGIYIM, DERİ VE HALI	16
DIŞ TİCARETİ	16
Polonya'nın Tekstil Dış Ticareti.....	16
En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler	17
Polonya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri.....	17
Polonya'nın Konfeksiyon Dış Ticareti.....	18
En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler.....	19
Polonya'nın En Çok İthal Ettiği Konfeksiyon Ürünleri.....	20
Polonya'nın Deri ve Deri Ürünleri Dış Ticareti.....	20
En Çok Deri ve Deri Ürünleri İthal Edilen Ülkeler.....	22
Polonya'nın En Çok İthal Ettiği Deri Ürünleri.....	22
Polonya'nın Halı Dış Ticareti	24
En Çok Halı İthal Edilen Ülkeler	25
Polonya'nın En Çok İthal Ettiği Halı Ürünleri.....	25
IV. TÜRKİYE – POLONYA DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ	26
Türkiye - Polonya Genel Dış Ticareti	26
Türkiye – Polonya Konfeksiyon Dış Ticareti.....	32
Türkiye – Polonya Tekstil Dış Ticareti.....	36
Türkiye – Polonya Deri ve Deri Mamülleri Dış Ticareti.....	40
Türkiye – Polonya Halı Dış Ticareti	45
V. FAYDALI ADRESLER.....	47
VI. YARARLANILAN KAYNAKLAR	49

İhracat Sektörleri Açısından POLONYA

I. POLONYA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Giriş

312.685 km² yüzölçümüne ve yaklaşık 38.6 milyon nüfusa sahip olan Polonya, batısında Almanya, güneybatısında Çek Cumhuriyeti, güneyinde Slovakya, doğusunda Litvanya, Beyaz Rusya ve Ukrayna ile kuzeyinde Rusya Federasyonuna ait Kaliningrad ile çevrilidir.

Kuzeyde Baltık denizi boyunca 520 kilometrelik bir kıyı şeridi mevcuttur. Polonya'nın başlıca limanları olan Gdynia, Gdansk ve Szczecin, Polonya'nın kapısını dünyaya açmaktadır. Batıda Oder ve Neisse nehirleri, doğuda Bug nehri, güneybatıda Südet dağları ve güneydoğuda Karpatlar ülkenin doğal sınırlarını oluşturmaktadır. Ülkenin en yüksek noktası 2.499 metre ile Tatra sıradağlarındaki Rysy Dağıdır.

Polonya'nın en büyük nehri olan 1.047 km uzunluğundaki Vistül, ülkenin ortasından geçmektedir. Bu nehrin tam kıyısında, başkenti Varşova'nın bulunduğu gibi Polonya'nın diğer tarihi şehirleri Krakov, Sandomierz, Kazimierz, Plock ve Gdansk da bulunmaktadır. Vistül nehrini, 854 km uzunluğundaki Oder, 808 km'lik Warta ve 772 km'lik Bug nehirleri takip etmektedir. Mazuria göller bölgesindeki Sniardwy gölü ülkenin en büyük gölüdür.

Polonya'nın % 28'i ormanlarla kaplıdır. Orman ağaçları arasında, çam, meşe, huş ve üvez en önemli türlerdir. Polonya'nın iklimi karasal olup, kışlar soğuk, yazlar ise sıcak geçmektedir.

2007 yılı verilerine göre, Polonya'nın nüfusu 38,6 milyondur. Nüfusun % 62'si şehirlerde, % 38'si kırsal bölgelerde yaşamaktadır. 1997 yılından beri nüfus azalmaktadır. Bu azalmada, doğum-ölüm doğal dengesinin doğum aleyhine gelişmesi kadar, yurtdışına yönelik işçi göçünün de önemli etkisi bulunmaktadır.

Ülkenin resmi dili Lehçe'dir. Ülkenin coğrafi konumu gereği yabancı dil olarak büyük ölçüde Almanca ve Rusça kullanılmaktadır. Ancak, iş çevrelerinde Fransızca ve İngilizce de yaygın kullanım alanı bulmaktadır.

Polonya Tarihi

Slavların Polonya'daki varlığı çok eski çağlara dayanmaktadır. Ancak ilk Polonya devletinin kurulması 966 yılında Polonyalı Kral I. Mieszko'nun Hıristiyanlığı kabul etmesiyle başlar. Orta Çağ'da Polonya ve Litvanya devletleri yakın bir kader birliğine girdiler. 1385-1569 yılları arasında hüküm süren Jagiellon Hanedanı her iki ülkeyi de birden yönetti. 1569 tarihinde her iki ülkenin soyluları tarafından imzalanan Lubnin Birliği sonucunda Lehistan-Litvanya Birliği doğmuş oldu.

Osmanlı Devleti'yle sürekli olarak savaş halinde olan bu devlet 17. yüzyılda Avrupa'nın en güçlü devletlerinden biriydi. Osmanlı Devleti'nin 1683 yılındaki II. Viyana Kuşatması, Lehistan kralı III. Jan Sobieski'nin Habsburgların yardımına koşması sonucu başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

Ancak 18. yüzyılda Lehistan zayıflamaya başladı. Bu zayıflıktan yararlanan Rusya, Avusturya ve Prusya 1772-1795 yılları arasında Polonya'yı kendi aralarında paylaşarak Avrupa haritasından sildiler. Bu tarihten sonra Polonya'nın tekrar bir devlet kurması ancak I. Dünya Savaşı'ndan sonra 1918 yılında mümkün oldu. 1939 yılında Nazi Almanyası Polonya'yı işgal ederek II. Dünya Savaşı'nı başlattı. Polonya savaş yıllarında Yahudi Soykırımı'nın en kötü örneklerine sahne oldu.

II. Dünya Savaşı'nın bitmesinden sonra Polonya SSCB'nin baskısı altında Doğu Bloku ülkelerine katıldı. Doğu Bloku ülkeleri arasında kurulan Varşova Paktı 14 Mayıs 1955 tarihinde Polonya'nın başkenti olan Varşova'da imzalandı.

Ancak 1980'li yıllarda komünist yönetim çıkmaza girdi. Tüm ülkede yayılan grevler ve protesto gösterilerine dayanamayan hükümet seçimlerin serbestçe yapılmasına izin verdi. 4 Temmuz 1989'de yapılan seçimlerde Lech Walesa'nın önderliğindeki Solidarność (Dayanışma) Partisi büyük bir zafer kazandı. Böylece Polonya'da komünist yönetim sona erdi.

Polonya 9 Aralık 1990 tarihinde NATO'ya, 1 Mayıs 2004 tarihinde de Avrupa Birliği'ne katıldı.

Temel Göstergeler

Resmi Adı	Polonya Cumhuriyeti
Başkenti	Varşova
Yüzölçümü	311,889 km²
Nüfus	38,5 milyon (2007)
Nüfus Artış Oranı	% - 0,1
Ortalama Yaşam Süresi	75,4
Para Birimi	Euro
GSYİH	421.9 milyar \$ (2007)
Kişi Başına Milli Gelir (Satın Alma Paritesi)	16,300 \$ (2007)
Enflasyon Oranı	% 2,5 (2007)
Sektörlere Göre GSMH	Tarım % 4,1 Sanayi % 31,6 Hizmet % 64,3
Faal İşgücü	16,9 milyon (2007)
İşsizlik Oranı	% 12,8 (2007)
Sektörlere Göre İşgücü	Tarım % 16,1 Sanayi % 29 Hizmet % 54,9
Toplam İhracat	138.2 milyar \$ (2007)
Toplam İthalat	164.2 milyar \$ (2007)
Başlıca İhracat Ürünleri	Makine ve aksamı, imalat sanayi ürünleri, gıda, taşıt araçları.
Başlıca İthalat Ürünleri	Makine ve aksamı, taşıt araçları, kimyasal ürünler, akaryakıt.
Karayolları	423.997 km
Demiryolları	23.072 km

Ekonomi

Polonya yüzölçümü, nüfus ve ekonomik potansiyeli ile orta büyüklükte bir Avrupa ülkesidir. GSYİH'da son yıllardaki artış nedeniyle dünya ekonomisindeki önemi ve payı yükselmektedir. Özelleştirme uygulamaları neticesinde 1996 yılından beri ülke, Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri içerisinde en fazla doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına konu olan ülke durumundadır.

Polonya'da 2007 yılındaki GSYİH artışı % 6,6 olarak gerçekleşmiştir. 2007 yılı verilerine göre kişi başına düşen milli gelir 16,300 \$ seviyesindedir.

Bilindiği üzere, Polonya 1989 yılına kadar merkezi planlamaya dayalı bir ekonomik politika izlemiştir. Karar mekanizmasını ise piyasa güçleri yerine Devlet oluşturmuştur. Merkezi planlamaya dayalı sisteme 1989 yılında son verilmesini takiben göreve gelen hükümet serbest piyasa ekonomisine geçiş yönünde ekonomik politikalar izlemiştir. Bu dönemde izlenen "Balcerowitz Planı" piyasa ekonomisine geçiş için sistematik bir dönüşümü öngörmüştür. Stabilizasyon programı üç temel prensibi esas almıştır.

Bunlardan birincisi, fiyatların serbest bırakılmasıdır. Sosyalist dönemde uygulanan sistem ise devlet tarafından belirlenen sabit fiyatlara dayanmaktaydı.

İkinci prensip, devlet bütçe açıklarının sınırlandırılmasıdır. Bu ilke çerçevesinde bütçe açıklarının Merkez Bankası tarafından para basımı yoluyla finanse edilmesi durdurulmuş, iç piyasadaki üretim ve tüketimin sübvansede edilmesi ise sınırlandırılmıştır.

Son olarak, para politikasında köklü bir değişikliğe gidilmiş, nominal faiz oranları yükseltılarak yüksek reel faiz uygulamasına geçilmiştir. Diğer taraftan, döviz kuru yüksek oranlı devalüasyonu takiben sabitlenmiştir. Hükümet uzunca süre bu kuru muhafazada başarılı olmuştur.

Özelleştirme, ekonomik reformlar içerisinde önemli bir yer tutmuştur. Aynı zamanda özelleştirme ile birlikte Merkez Bankası ile ticari bankaların fonksiyonlarını ayırarak, bankacılık reformuna da ağırlık verilmiştir. Ekonomide, dış ticarete liberalizasyon yoluyla dünyaya açılım sağlanmıştır. Dış ticarete devlet tekeli kaldırılmıştır. Gayrisafi yurtiçi hasılayı oluşturan sektörlerin payı da zaman içerisinde değişiklik göstermiş, hizmet sektörünün payı GSYİH içerisinde yükselmiştir. Uygulanan politikalar neticesinde, ilk anda işsizlik ve enflasyon artmış, ancak yıllar itibarıyla düşüş göstermeye başlamıştır.

Son dönemde, ekonomideki büyümenin göreceli yavaşlaması iç talepteki ve yatırım harcamalarındaki daralmadan kaynaklanmaktadır. İç talepteki artışı önleyen faktörler ise tüketici harcamalarını azaltan işsizlik ile yüksek reel faizlerdir. Ayrıca, Amerikan ve AB ekonomilerindeki yavaşlama da bu trendi kuvvetlendirmiştir.

Düşük istihdam oranı Polonya ekonomisinde büyük sorun yaratmaya devam etmektedir. İşsiz nüfusun yapısı ve arzın niteliğinin talebinden farklı olmasının yanısıra, nitelikli işgücünün yurtdışına göçü sorunu derinleştirmektedir. İşsizlik en fazla, en genç ile en yaşlı işgücü arasında görülmektedir. Ayrıca, işsiz nüfusun en az nitelikli nüfus olması sorunun çözümünü zorlaştırmaktadır. Ortalama işgücü maliyeti vergi yükü nedeniyle halen görece yüksektir.

Büyük şehirlerdeki ücretler, diğer bölgelere nazaran daha yüksektir. Ayrıca, sanayi bakımından gelişmiş bölgelerdeki ücretlerin tarımın daha büyük paya sahip olduğu doğu ve kuzey Polonya'ya oranla yüksek olduğu görülmektedir.

Çalışma saatleri diğer Avrupa Ülkelerinde olduğu gibi hafta içi günler olup, bir gün içinde 8 saati, 5 günlük bir çalışma haftası içinde 40 saati geçmemektedir. Bununla birlikte, insan yaşam ve sağlığını koruma, bekçilik etme yahut ilk yardım gibi hizmetlerde fazla mesai yapılması mümkündür. Ancak, fazla mesai, iş akdinde başka türlü öngörülmedikçe, bir takvim yılı içinde 150 saatten fazla olamamaktadır. 10 yıldan az çalışanların 20 gün, 10 yıl ve üzerinde çalışmış olanlar için 26 gün yıllık izin imkanı bulunmaktadır.

Sektörler

İmalat

İmalat sektörleri, çalışan nüfusun %30'unu istihdam etmektedir. Üretim itibarıyla, sektördeki en büyük iş kolları gıda işleme, içecek, tütün, metal ve metal ürünleri ve kimyasallardır. Gıda işleme Polonya'daki en önemli ekonomik faaliyet olup, bu alandaki büyüme, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına dayalı olarak gelişmiştir.

Rusya krizini takiben, imalat sanayi üretim artışında bir yavaşlama görülmüştür. İmalat sanayi politikaları rekabet ve piyasa koşullarına dayalı, serbest piyasa koşullarına sürekli bir geçişi amaçlamaktadır. Temel amaçlar, uluslararası rekabeti geliştirmek ve endüstriyel gelişimi sağlamaya dayalıdır. Polonya'nın politikaları devlet yardımlarını kontrol etmenin yanısıra, özelleştirme yoluyla, endüstrinin yeniden yapılandırılması ve modernizasyonu

üzerinde yoğunlaşmıştır. Yabancı sermaye yatırımlarının yoğunlaştığı alanlar ise, gıda işleme, içecek, tütün, taşıt araçları ve metal dışı ürünlerdir.

Verimliliğin artırılması sektörde önemli bir konudur. AB üyeliği sonrası diğer üye ülkeler kaynaklı rekabet baskısı sanayide etkinliğin artırılmasını gerekli kılmaktadır.

Özelleştirme alanında Polonya'nın yaklaşımı seçici olmuş, büyük işletmeler stratejik yatırımcılara, küçük ve orta çaplı işletmeler ise işçi ve yöneticilere satılmıştır.

Polonya dünyanın belli başlı çelik üreticisi ve gemi imalatçısı ülke konumundadır. İmal edilen gemilerin % 98'i ihraç edilmektedir.

Et işleme sektörü Polonya'daki en büyük imalat sanayi sektörlerinden biri olup, sektörde fazla kapasite mevcuttur.

Süt ürünleri endüstrisi hükümet tarafından stratejik bir endüstri olarak kabul edilmekte olup, sektördeki yabancı yatırımcılara sınırlama getirilmiştir.

Hububat ve pastacılık ürünlerindeki üretim, tüketimdeki artışa bağlı olarak son yıllarda artış göstermektedir.

Tarım

Polonya tarımı küçük veya orta büyüklükte olan özel çiftliklere dayanmaktadır. Buna rağmen, Polonya, gerek Avrupa gerekse dünya ölçülerinde önemli bir üreticidir. Ülkenin temel tarım ürünleri çavdar, patates, hayvan yemi olan ekinler, şeker pancarı, koza tohumunun yanı sıra meyveler ve sebzelerdir. Domuz ve inek hayvancılığı ve tavukçuluk gelişmiştir.

Tarım arazisinde en verimli topraklar ülkenin güney ve batı bölümlerinde bulunmaktadır. Bu bölgelerde buğday ve mısır üretimi ağırlıklıdır. Ülkenin orta, kuzey ve doğu bölümlerinde çavdar ve patates üretimi ile hayvancılık yaygındır.

Polonya bazı tarımsal ürünlerin üretiminde Avrupa ve dünyada önemli üretici konumundadır. Üzüm, çavdar, ahududu üretiminde Avrupa ve dünyada ikinci sırada yer almaktadır. Çilek başta olmak üzere, ahududu, kuş üzümü, soğan, lahana, karnabahar ve elma (AB'de ilk sırada) üretim bakımından önemli ürünlerdir.

Son 20 yıldır Polonya'da hayvan besiciliği gerilemektedir. AB'nin veterinerlik ve sağlık mevzuatına uyum, kasaplık et ve süt üretimi amaçlı besicilikte yoğunlaşılmasına ve küçük üreticilerin piyasadan çekilmelerine

neden olmuştur. Bununla birlikte, AB üyeliği et ve süt üretimindeki kârlılığı artırmıştır. Bu nedenle, AB'ne yönelik canlı hayvan, et ve süt ihracatı artış göstermiştir. Ancak, domuz hariç sektörün verimliliği AB ortalamasının altındadır.

Tarım arazisinde en verimli topraklar ülkenin güney ve batı bölümlerinde bulunmaktadır. Bu bölgelerde buğday ve mısır üretimi ağırlıklıdır. Ülkenin orta, kuzey ve doğu bölümlerinde çavdar ve patates üretimi ile hayvancılık yaygındır.

Enerji

Polonya'nın elektrik üretiminin büyük bölümü kömür ve linyitle çalışan termik santrallerden, kalan kısmı ise hidroelektrik ve rüzgar santrallerinden elde edilmektedir. Taşkömürü Polonya sanayii için önemini halen korumaktadır. Petrol ithalatı bir bakıma taşkömürü ihracatı ile dengelenmektedir.

Petrol fiyatları üzerindeki devlet kontrolü 14 Şubat 1997 tarihinde sona erdirilmiştir. Petrol ithalatı toplam petrol tüketiminin % 25'i civarındadır.

Polonya'nın mevcut doğal gaz üretimi iç talebin yalnızca % 30'unu karşılamaktadır. Doğal gaz ithalatının en büyük bölümü Rusya'dan gerçekleştirilmektedir. Enerji tedarikinde artan dışa bağımlılık nedeniyle doğal gaz tedarik kaynaklarının çeşitlendirilmesine ve stoklama hacminin artırılmasına özel önem verilmektedir. Enerji güvenliğinin sağlanması ve enerjide Rusya'ya bağımlılığın azaltılması Polonya açısından öncelikli hususlardır.

Madencilik

Polonya, nispeten zengin doğal kaynaklara sahiptir. Başta gelen mineral varlıkları arasında Polonya'nın kuzeyinde bulunan adi taş kömürü, linyit kömürü, demir dışındaki madenler, özellikle çinko ve kurşun, bakır, nikel, kobalt maden cevheri, kükürt, kaya ve potasyum tuzları yer almaktadır. Avrupa standartlarında Polonya iyi kalite taşkömürü ve linyit üreticisidir. Üretilen kömürün önemli bir kısmı enerji amacıyla kullanılmaktadır. Ayrıca Polonya gümüş madenciliğinde dünyanın lideridir.

Madencilik ve taş ocakları GSYİH'nın % 3'ünü, petrol ve gaz üretimi ise %8'ini oluşturmaktadır. Madencilik verimliliğini artırmak için yeniden yapılanma gereklidir.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri

Polonya Tekstil-Konfeksiyon Sanayii'nin belli başlı üretim merkezleri Lodz, Bialystok, Torun, Czestochowa, Bielsko-Biala, Jelenia Gora şehirleridir. Sektörde, işletme başına ortalama 20 ve daha az sayıda eleman çalıştıran KOBİ işletmeler yoğunluktadır. 2005 yılı başı itibariyle hazır giyim sektöründe 21,639 firma faaliyet göstermektedir. Bu firmalardan ancak 700 kadarı 50 ve daha fazla işçi istihdam etmektedir. Çoğu şahıs firması olmak üzere birçok ufak firma sektöre fason imalat yoluyla hizmet etmektedir.

Eurostat verilerine göre hazır giyim tüketimi 2000 ile 2005 yılları arasında istikrarlı bir seyir izleyerek 2005 yılı itibariyle yıllık 4,4 milyar euro seviyesinde gerçekleşmiştir. Öte yandan, diğer harcama kalemlerindeki hızlı artış nedeniyle aynı dönemde hazır giyim tüketiminin toplam ulusal tüketim içindeki payı % 3,3'ten % 2,9'a gerilemiştir.

2007 yılı verilerine göre Polonya'nın tekstil sektörü 1,35 milyar \$ değerinde ihracata karşılık 4,26 milyar \$ değerindeki ithalat ile dış ticaret açığı verirken, konfeksiyon sektörü ise 2,46 milyar \$ değerindeki ithalata karşılık 3,13 milyar \$ değerindeki ihracat ile dış ticaret fazlası vermektedir. Tekstil ve hazır giyim ihracatının büyük kısmı AB ülkelerine yapılırken, hazır giyim ithalatında Çin, tekstil ithalatında ise Almanya ve İtalya başı çekmektedir.

Polonya hazır giyim perakende sektöründe zincir mağazaları ve outlet mağazaların payı son yıllarda artış göstererek, 2000 yılında % 38 olan pazar payı 2006 yılında % 55'e yükselmiştir. Bağımsız mağazalar ve ufak ölçekli marketlerin hazır giyim perakende sektöründeki payı ise 2000 yılında % 45 iken, 2006 yılına gelindiğinde % 25'e gerilemiş bulunmaktadır. Aynı dönemde, çok katlı mağazaların hazır giyim perakende pazarındaki payı % 4'ten %3 seviyesine gerilerken, hipermarketlerin payı % 10'dan % 13'e yükselmiştir.

Son dönemin pazarlama trendi internet ve posta yoluyla (mail order) satışların hazır giyim perakende pazarındaki payı ise 2000 yılında % 3 olarak gerçekleşirken, 2006 yılında % 4 seviyesine yükselmiş bulunmaktadır. Son dönemde büyük perakende gruplarının hazır giyim pazarındaki paylarını artırmaları sonucu en büyük 5 giyim perakende grubunun toplam pazardaki payları 2000 yılında % 3,5 seviyesindeyken, 2005 yılında % 9,6'ya yükselmiştir.

AB üyeliği ve Uluslararası Anlaşmalardan doğan gümrük vergisi sıfırlanması/indirimlerinin getirdiği uluslararası rekabet baskısı, yeni yatırımların olmaması ve gerekli modernizasyonun yapılmaması neticesinde tekstil, konfeksiyon ve deri sektörlerinin GSMH, imalat sanayii ve istihdam gibi göstergelerdeki payının süregelen gerileme trendi devam etmektedir. Yerli tekstil üreticileri, diğer ülkeler kaynaklı ithalatın yanısıra başta Tayvan, G.Kore ve Vietnam olmak üzere Uzak Doğu menşeli bir çok ülke kaynaklı ithalatın rekabetine de karşı koyma durumundadır. Tekstil-konfeksiyon ve deri

sektörlerinde, düşen verimlilik ve rekabet edilebilirliği telafi etmek için yeniden yapılandırma çalışmaları devam etmektedir.

Birim işgücü maliyetleri incelendiğinde Polonya, Slovenya'dan sonraki en düşük ücret seviyesinin yeraldığı Orta-Avrupa ülkesidir. Polonya kendisi için gerek istihdam, gerekse ihracat bağlamında öncelikli anlam taşıyan tekstil-konfeksiyon sektöründe, ucuz iş gücünü ve AB ülkelerine hızlı ulaşım avantajını kullanarak geçtiğimiz yıllarda önemli mesafeler kaydetmiştir. Özellikle Almanya pazarına gerçekleştirilen ihracata (önemli bölümü dahilinde işleme rejimi çerçevesinde gerçekleştirilmiştir) ilaveten, yerel avantajları değerlendiren uluslararası firmaların doğrudan yatırımları neticesinde, Polonya, belirli kategorilerde B.Avrupa pazarı açısından adeta bir üretim üssü haline gelmeye başlamıştır.

Diğer taraftan, hızla artan gelir seviyesi ile 39 milyonluk iç pazarı, rakip ülkeler açısından devamlı surette cazibe unsuru oluştururken, sözkonusu pazar büyüyen yerli üretim gücü ve ithalat tehdidi dikkate alındığında rekabetin giderek yoğunlaştığı bir piyasa haline gelmeye başlamıştır.

Tekstil ve konfeksiyon sektörüne Devletin sağlamakta olduğu mevcut katkı, daha ziyade ihracatın desteklenmesine yönelik olup, bu çerçevede Polonyalı firmaların uluslararası fuar ve sergilere katılımı ile açmış oldukları daimi ürün sergilerine ilişkin maliyetlerin bir bölümü geri ödenmektedir.

Dağıtım ve Satış Kanalları

1989 yılından itibaren serbest piyasa ekonomisi ilkelerini benimseyen Polonya 1992 yılından başlayarak ekonomik büyümenin, ihracatın, yatırımların ve özellikle iç tüketimin artmasına bağlı olarak OECD'nin en yüksek büyüme gösteren ülkeleri arasındaki yerini almış bulunmaktadır.

38,5 milyonluk nüfusu ile bölgenin en büyük pazarına sahip olması yanında, yakaladığı ekonomik istikrarın bir uzantısı olarak artan alım gücü Polonya'yı dünya perakende devlerinin cazibe merkezi haline getirmiştir.

Ancak, Polonya perakende piyasasının kendi içinde oldukça parçalı bir yapısı olduğu görülmektedir. Dağıtım kanallarının çok fazla gelişmemiş olması, başta giyim olmak üzere tüm sektörler için Polonya piyasasında maliyeti en fazla arttıran faktördür.

Özellikle dayanıksız tüketim malları olmak üzere, tüketim malları sektöründe yoğun bir rekabet bulunmaktadır. Başlangıçta Batı mallarına olan yoğun talep, bugün fiyat ve kalite gibi unsurları dikkate almaktadır. Marka önemli bir unsurdur. Polonya perakende piyasasında küçük firmalar ağırlıklı

olarak yer almaktadır. Perakende firmalarının %98'i maksimum iki mağazaya sahiptir.

Özellikle hazır giyim perakende sektöründe zincir mağazaları ve outlet mağazaların payı son yıllarda artış gösterirken, bağımsız mağazalar ve ufak ölçekli marketlerin pazar payı ise gerilemiş bulunmaktadır. Zincir mağazalar ve outletlerin sayısının son dönemde hızla artmasını sağlayan en önemli etken, başta büyük kentler olmak üzere ülkenin dört bir yanında bir çok yeni alışveriş merkezinin açılmasıdır. Keza 2000 yılında 100 civarında olan alışveriş merkezi sayısı 2006 itibarıyla 300'ü geçmiş bulunmaktadır.

Polonya'da kredi kartları gelişmekle birlikte, alışverişlerde nakite dayalı bir ekonomi söz konusudur. Endüstriyel malların dağıtıcıları ise ihtisaslaşmış bulunmaktadır. Polonyalı firmalar pahalı teçhizat dışında acenteden çok, malı ithal eden, mülkiyetine alan ve malı tekrar satan distribütörler şeklinde faaliyet gösterme eğilimindedir. Tüketici piyasası genişleme eğiliminde olup, basın ve reklam sektörleri de buna bağlı olarak gelişme göstermektedir.

Franchising, perakende ticaret, hizmetler ve yiyecek hazırlanması sektörlerinde yer almaktadır. Franchising firmaları genel olarak Amerikan, Fransız, İngiliz ve Alman firmalarından oluşmaktadır.

1980'li yıllarda kurulmaya başlanan açık pazarlar, özellikle 1990'lı yıllarda halkın talebini karşılamada en aktif rolü üstlenmiş olup, halen toptan ve perakende piyasasında %40 civarında pay sahibidirler.

Özellikle orta ve batı Polonya'da faaliyet gösteren pazarların satış hacmi içinde giyim ürünleri başta gelmektedir. Batı sınırına yakın bölgelerdeki pazarlar ise daha ziyade ayakkabı, elektrikli ev aletleri ve sigara satışına dayalıdır. Ülkedeki en büyük açık pazarı Varşova'da bir stadyum alanında kurulu Jarmark Europe'dır (aynı zamanda Avrupa'nın da en büyük pazarları arasında), diğer önemli pazarlar arasında Tuszyn ve Gluchow yer almakta olup, Varşova ve Bialystok şehirlerindeki pazarların %50 ticaret hacmi toptancılığa yöneliktir.

Polonya pazarlarının müşterileri arasında önemli bir kitleyi de yabancılar teşkil etmektedir. Polonya'nın batısındaki merkezlerde kurulan pazarların müşterileri arasında Alman ve Çekler bulunmakta olup, Przemysl, Bialystok gibi doğudaki pazarların müşterilerini Ukraynalılar, Ruslar ve Beyaz Ruslar oluşturmaktadır. Polonya'daki pazar sisteminde en aktif olan etnik firmalar arasında, sözkonusu ülkede faaliyette bulunan Türklerin kurduğu birçok şirket de yer almaktadır.

Diğer taraftan, son yıllarda açılan süpermarket ve hipermarketlerin etkisiyle açık pazarların satış hacimlerinde önemli oranlarda düşüşler yaşanmıştır. Önümüzdeki yıllarda pazarların yaşam savaşında ayakta

kalmaları, ancak kapalı mekanlara ve toptancı merkezlerine kaymaları ile mümkün olacaktır.

Daha ziyade, gıda sektörüne yönelik faaliyet gösteren hipermarketlerin dışında gelişme potansiyeli bulunan bir diğer konsept ise “do-it-yourself” türü mağaza zincirleri (OBİ, CASTORAMA, PRAKTİKER gibi) ile giyim, ayakkabı ve kozmetik ürünlerine yönelik perakende zincirleridir. Bu tip zincir mağazalar, inşaat ve bahçe malzemeleri ile elektrikli ev aletleri için halkın ulaşabileceği en uygun satış noktaları olmaya adaydır.

Halkın büyük bölümünün alışveriş için halen ufak tip dükkanları ve pazar alanlarını (ufak barakalardan oluşmuş gıda maddelerinden giyeceğe kadar çeşitli ürün gruplarının satıldığı yerler) tercih etmesinin ardında eski alışkanlıklardan ziyade, gelir seviyesinin düşük bulunması nedeniyle günlük (ufak meblağda) alışveriş yapma ve ulaşım zorluğu gibi nedenlerle şehir dışındaki hipermarketlere ulaşamama sorunu bulunmaktadır. Ancak gelişen ekonomi ile beraber kişi başına gelir seviyesinin artması önümüzdeki yıllarda alışveriş alışkanlıklarını da kökten değiştirecek faktörler arasındadır. Diğer taraftan, halkın halen %37’sinin kırsal bölgede yaşaması büyük market zincirlerinin potansiyel müşterisi olmalarını engellemektedir.

II. POLONYA DIŞ TİCARETİ

Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat

Birleşmiş Milletler resmi istatistik verilerine göre Polonya, 2007 yılı itibarıyla 300 milyar doların üzerinde dış ticaret hacmine sahiptir. Polonya'nın 2007 yılında genel ihracatı 138,8 milyar dolar ve genel ithalatı 164,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2003 yılından 2006 yılına kadarki beş yıllık süreçte Polonya'nın dış ticaretine ilişkin veriler aşağıdaki tablodan izlenebilir:

POLONYA GENEL DIŞ TİCARETİ				
Birim:\$				
YILLAR	İHRACAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	İTHALAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2003	53.539.348.480	-	67.975.741.440	-
2004	73.778.927.524	37,8	88.154.396.605	29,7
2005	89.378.068.787	21,1	101.538.809.001	15,2
2006	109.584.113.136	22,6	125.645.341.411	23,7
2007	138.784.983.216	26,6	164.172.482.403	30,7

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

En Çok İhraç Edilen Ürünler

2007 yılında Polonya'nın en fazla ihraç ettiği ürünler Fası 87 kapsamındaki motorlu kara taşıtları, , Fası 85 kapsamındaki elektrikli makina ve cihazlar, Fası 84 kapsamındaki nükleer reaktörler, kazanlar, makineler Fası 94 kapsamındaki mobilyalar ve yatak takımları ve Fası 73 kapsamındaki demir çelik ürünleridir. Polonya'nın 2007 yılında en fazla ihraç ettiği ürünlere ilişkin rakamsal bilgiler, aşağıdaki tabloda verilmektedir.

POLONYA'NIN EN ÇOK İHRAC ETTİĞİ ÜRÜNLER		
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2007		
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	18.733.841.065
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	17.558.275.271
84	NÜKLEER REAKTÖRLER KAZANLAR VE MAKİNALAR	17.076.847.686
94	MOBİLYALAR VE YATAK TAKIMLARI	8.390.246.709
73	DEMİR ÇELİK	6.224.294.731

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

En Çok İthal Edilen Ürünler

Polonya'nın en çok ithal ettiği ürünlerin başında Fası 84 kapsamındaki nükleer reaktörler, kazanlar,makinalar Fası 85'de yeralan elektrikli makine ve cihazlar, Fası 87 kapsamındaki motorlu kara taşıtları, Fası 27 kapsamındaki mineral yakıtlar ve Fası 39'da yeralan plastik ve mamülleri en fazla ithal edilen ürünler olarak sıralanmaktadır.

POLONYANIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER		
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2007		
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$
84	NÜKLEER REAKTÖRLER KAZANLAR MAKİNALAR	22.404.934.702
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	17.948.026.151
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	16.391.942.845
27	MİNERAL YAKITLAR	16.355.296.998
39	PLASTİKLER VE MAMÜLLERİ	9.279.337.154

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

En Çok İhracat Yapılan Ülkeler

Birleşmiş Milletlerin resmi istatistik veritabanı Comtrade 2007 yılı verilerine göre Polonya'nın en çok ihracat gerçekleştirdiği ülke Almanya'dır. Almanya'ya 2007 yılında 36 milyar dolara yakın ihracat yapılmıştır. İtalya, Fransa, İngiltere, Çek Cumhuriyeti,Rusya Federasyonu, Ukrayna, Hollanda, İsveç, Macaristan,ve İspanya sıralamada Almanya'nın ardından gelmektedir.

Türkiye, Polonya'nın en fazla ihracat yaptığı 20. ülkedir. 2007 yılında bu ülkeden Türkiye'ye 1,5 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

En fazla ihracat yapılan 20 ülkeye ilişkin veriler aşağıdaki tabloda görülebilir.

POLONYA'NIN EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:\$	2006	2007	DEĞİŞİM %	PAY
ALMANYA	29.701.289.548	35.901.248.037	20,9	25,9
İTALYA	7.174.749.566	9.151.637.735	27,6	6,6
FRANSA	6.823.142.544	8.443.139.016	23,7	6,1
İNGİLTERE	6.254.011.699	8.238.019.114	31,7	5,9
ÇEK CUM.	6.066.938.281	7.683.774.259	26,6	5,5
RUSYA FED.	4.711.117.981	6.432.276.012	36,5	4,6
UKRAYNA	3.967.791.608	5.511.254.463	38,9	4,0
HOLLANDA	4.209.014.966	5.302.070.834	26,0	3,8
İSVEÇ	3.512.760.872	4.464.588.754	27,1	3,2
MACARİSTAN	3.330.689.302	4.033.807.695	21,1	2,9
İSPANYA	2.721.655.235	4.006.506.757	47,2	2,9
BELÇİKA	3.025.751.117	3.721.586.221	23,0	2,7
SLOVAKYA	2.292.906.018	3.026.313.411	32,0	2,2
DANİMARKA	2.155.869.958	2.659.148.517	32,0	1,9
AVUSTURYA	2.008.199.483	2.609.324.622	23,3	1,9
NORVEÇ	2.122.365.393	2.493.361.570	29,9	1,8
LİTVANYA	1.627.527.908	2.266.874.006	17,5	1,6
ROMANYA	1.292.856.538	2.153.865.687	39,3	1,6
A.B.D	2.103.671.016	2.057.467.446	66,6	1,5
TÜRKİYE	1.304.478.212	1.508.192.559	-2,2	1,1
TOPLAM	109.584.113.136	138.784.983.216	15,6	100,0

Kaynak : UN Comtrade / Eylül 2008

En Çok İthalat Yapılan Ülkeler

2007 yılında Polonya'nın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin başında, 39,5 milyar dolarlık ithalat ile Almanya gelmektedir. Rusya Federasyonu, Çin, İtalya, Fransa ve Çek Cumhuriyeti bu ülkeyi takip etmektedir.

Türkiye, Polonya'nın en fazla ithalat yaptığı 19. ülke olarak görünmektedir. 2007 yılında Türkiye'den 2,1 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirilmiş olup; ithalatın bir önceki yıla göre % 35,6 ile artması dikkat çekmektedir.

Polonya'nın en fazla ithalat yaptığı ilk 20 ülkeden 2007 yılında yaptığı ithalat değerleri yüksek oranlarda artmıştır.

Polonya'nın en fazla ithalat yaptığı 20 ülkeye ait veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

POLONYA'NIN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:\$				
	2006	2007	DEĞİŞİM %	PAY %
ALMANYA	30.144.453.904	39.434.621.047	30,8	24,0
RUSYA FED.	12.145.032.508	14.352.843.132	18,2	8,7
ÇİN	7.711.682.025	11.753.417.211	52,4	7,2
İTALYA	8.535.887.662	11.235.943.798	31,6	6,8
FRANSA	6.883.600.083	8.380.468.822	21,7	5,1
ÇEK CUM.	4.380.752.382	5.673.750.183	29,5	3,5
HOLLANDA	3.953.849.431	5.602.436.348	41,7	3,4
İNGİLTERE	3.600.396.751	5.106.986.116	41,8	3,1
BELÇİKA	3.156.354.920	4.152.604.560	31,6	2,5
G.KORE	2.895.258.166	3.856.107.378	33,2	2,3
İSVEÇ	2.770.035.147	3.622.307.337	30,8	2,2
İSPANYA	2.473.316.098	3.503.712.849	41,7	2,1
A.B.D.	2.771.981.335	3.463.534.595	24,9	2,1
MACARİSTAN	2.699.872.508	3.449.829.903	27,8	2,1
JAPONYA	2.076.783.329	3.171.156.178	52,7	1,9
SLOVAKYA	2.219.059.055	2.986.895.526	34,6	1,8
AVUSTURYA	2.146.279.749	2.733.586.677	27,4	1,7
FİNLANDİYA	1.618.466.695	2.150.239.826	32,9	1,3
TÜRKİYE	1.576.013.816	2.137.611.988	35,6	1,3
DANİMARKA	1.634.817.290	2.113.267.585	29,3	1,3
TOPLAM	125.645.341.411	164.172.482.403	30,7	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - UN Comtrade / Eylül 2008

III. POLONYA'NIN TEKSTİL, HAZIRGIYIM, DERİ VE HALI DIŞ TİCARETİ

Polonya'nın Tekstil Dış Ticareti

2006 yılında %10,6 oranında artan Polonya tekstil ihracatı, 2007 yılında %34,4 oranında artarak 1,3 milyar doları aşmıştır. Polonya'nın tekstil ithalatı ise 2007 yılında 2006'a göre %17,7 oranında artarak 4,3 milyar dolara yaklaşmıştır.

POLONYA'NIN TEKSTİL İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:\$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2003	620.235.008	-	2.964.392.968	-
2004	805.920.003	29,9	3.601.353.871	21,5
2005	908.934.544	12,8	3.564.332.694	-1,0
2006	1.005.318.957	10,6	3.620.351.043	1,6
2007	1.350.844.667	34,4	4.260.294.196	17,7

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

2007 yılında dünyada en fazla tekstil ithalatı yapan ilk 15 ülke ile Polonya'nın yeri ve dünya tekstil ithalatındaki payı, aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. Polonya en fazla tekstil ithal eden ülkeler arasında 11. sırada yer almaktadır. Polonya'nın dünya ithalatından aldığı pay %2,7 olarak hesaplanmıştır.

DÜNYA TEKSTİL İTHALATÇILARI ARASINDA POLONYA		
Birim:\$		
	2007	PAY %
ÇİN	23.296.571.156	14,6
HONG KONG	13.421.411.338	8,4
A.B.D	11.594.414.170	7,2
ALMANYA	10.099.559.000	6,3
İTALYA	10.060.350.198	6,3
TÜRKİYE	6.900.408.268	4,3
FRANSA	6.188.874.012	3,9
MEKSİKA	5.837.920.304	3,6
İNGİLTERE	4.867.659.006	3,0
G.KORE	4.318.775.065	2,7
POLONYA	4.260.294.196	2,7
BELÇİKA	3.916.778.223	2,4
JAPONYA	3.837.298.225	2,4
ROMANYA	3.623.775.153	2,3
KANADA	2.729.622.168	1,7
İLK 15 TOPLAMI	114.953.710.482	71,8
DÜNYA TOPLAMI	160.017.570.529	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade

En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler

Polonya'nın en fazla tekstil ithalatı yaptığı ilk beş ülke, Almanya, İtalya, Türkiye, Çin ve Fransa olarak sıralanmaktadır. 2006 ve 2007 yıllarına ait ithalat rakamları ve yıllık değişim oranları aşağıdaki tabloda verilmektedir. Türkiye'den 2007 yılında yapılan tekstil ithalatının %24,6 oranında artması dikkat çekicidir.

Tablodan da görüldüğü üzere, Türkiye Polonya tekstil pazarında 3. büyük tedarikçi konumunda olup % 7,5 pazar payına sahiptir.

POLONYA'NIN EN ÇOK TEKSTİL İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER			
Birim:\$	2006	2007	DEĞİŞİM %
ALMANYA	853.802.038	946.496.558	10,9
İTALYA	548.193.173	665.885.693	21,5
TÜRKİYE	257.484.894	320.870.900	24,6
ÇİN	222.116.445	314.739.681	41,7
FRANSA	235.214.802	265.747.737	13,0
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	2.116.811.352	2.513.740.569	18,8
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI %	58,5	59,0	
TOPLAM TEKSTİL İTHALATI	3.620.351.043	4.260.294.196	17,7

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Ocak 2008

Polonya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri

2006 yılında Polonya'nın ithal ettiği tekstil ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 54 07 G.T.İ.P başlıklı sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat ithal ettiği görülmektedir. En çok ithal ettiği diğer ürünler; plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat, nylon ve diğer poliamidlerden, poliesterlerden veya viskoz ipeğinden elde edilen yüksek mukavemetli iplikten her nevi nakil vasıtası iç ve dış lastiği için mensucat; sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç); pamuklu mensucat (m2 ağırlığı 200 gr geçenler) ; pamuklu mensucat (m2 ağırlığı 200 gr geçmeyenler) olarak sıralanmaktadır. 2007 yılında Polonya'nın en çok ithal ettiği ilk 6 ürün ve ithalat değerleri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

POLONYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ		
2007		
Birim \$		
GTİP BAŞLIĞI	TANIM	DEĞER \$
5407	SENTETİK FİLAMANT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	405.767.308
5903	PLASTİK EMDİRİLMİŞ,SIVANMIŞ,KAPLANMIŞ veya PLASTİKLE LAMİNE EDİLMİŞ MENSUCAT	322.342.485
5603	NYLON VE DİĞER POLİAMİDLEDEN, POLİESTERLERDEN VEYA VİSKOZ İPEĞİNDEN ELDE EDİLEN YÜKSEK MUKAVEMETLİ İPLİKTEKİ HER NEVİ NAKİL VASİTASI İÇ VE DİŞ LASTİĞİ İÇİN MENSUCAT	319.847.702
5402	SENTETİK FİLAMANT İPLİKLERİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ)	247.705.266
5209	PAMUKLU MENSUCAT (m ² ağırlığı 200 gr geçenler)	206.139.992
5208	PAMUKLU MENSUCAT (m ² ağırlığı 200 gr geçmeyenler)	194.650.353
	POLONYA TOPLAM TEKSTİL İTHALATI	4.260.294.196

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

Polonya'nın Konfeksiyon Dış Ticareti

Birleşmiş Milletler verilerine göre, Polonya'nın konfeksiyon ihracatı 2006 yılında azalmış ancak 2007 yılında %17,7 oranında artarak 3 milyar doları aşmıştır. Buna karşın ülkenin konfeksiyon ithalatı 2006 yılına kıyasla %40,6 oranında artarak 2,5 milyar dolara yaklaşmıştır.

POLONYA'NIN HAZIRGIYIM İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:\$				
YILLAR	HAZIRGIYIM İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	HAZIRGIYIM İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2003	2.531.402.976	-	1.002.899.968	-
2004	2.733.695.120	8,0	1.269.340.321	26,6
2005	2.788.800.349	2,0	1.450.847.411	14,3
2006	2.661.927.194	-4,5	1.748.026.069	20,5
2007	3.132.406.973	17,7	2.458.032.196	40,6

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

2007 yılında dünyada en fazla konfeksiyon ithalatı gerçekleştiren ilk 10 ülke ve Polonya'nın dünya konfeksiyon ticaretindeki yeri ve toplamda aldığı pay, aşağıdaki tabloda verilmektedir.

DÜNYA KONFEKSİYON İTHALATÇILARI ARASINDA POLONYA/ 2007		
ÜLKE	İTHALAT - \$	% PAY
A.B.D	90.149.863.328	27,4
ALMANYA	30.979.082.000	9,4
İNGİLTERE	26.010.058.962	7,9
JAPONYA	25.002.386.866	7,6
FRANSA	22.079.472.666	6,7
HONG KONG	18.490.667.724	5,6
İTALYA	15.980.709.541	4,9
BELÇİKA	9.612.438.456	2,9
KANADA	8.024.462.846	2,4
MEKSİKA	7.499.370.476	2,3
İLK 10 ÜLKE TOP.	163.678.649.537	49,8
POLONYA	2.458.032.196	0,75
DÜNYA TOPLAMI	328.576.013.667	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - UN Comtrade Eylül 2008

Tablo'da Polonya'nın 2007 yılında dünya tekstil ithalatından %1 den daha az çok küçük bir pay aldığı görülmektedir.

En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler

2007 yılı rakamları itibariyle Polonya'nın en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği ilk beş ülke Çin, Türkiye, Almanya, İtalya ve Hindistan olarak sıralanmaktadır. İthalatta ilk 5 ülke ve ithalatın değişim oranları aşağıda verilmektedir.

Polonya'nın, Türkiye'den konfeksiyon ithalatı 2007 yılında %36,1 artmış ve 200 milyon doları aşmıştır. Bu rakam ile Türkiye'nin Polonya'nın konfeksiyon ithalatından aldığı pay % 8 olmuştur.

POLONYA'NIN EN ÇOK KONFEKSİYON İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER			
Birim:\$	2006	2007	DEĞİŞİM %
ÇİN	581.164.360	898.670.746	54,6
TÜRKİYE	152.537.737	207.581.491	36,1
ALMANYA	149.535.117	195.993.689	31,1
İTALYA	108.140.627	183.105.772	69,3
HİNDİSTAN	85.320.671	111.337.271	30,5
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	1.076.698.512	1.596.688.969	48,3
DÜNYA TOPLAMI	1.748.026.069	2.458.032.196	40,6

Kaynak: Birleşmiş Milletler - UN Comtrade / Eylül 2008

Polonya'nın En Çok İthal Ettiği Konfeksiyon Ürünleri

2007 yılında Polonya'nın ithal ettiği konfeksiyon ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 62 04 G.T.İ.P başlıklı kadınlar ve kız çocuklar için takım elbiseler, takımlar,etekler ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünlerin; tişörtler, kazaklar, erkek ve erkek çocuklar için takım elbiseler,takımlar,ceketler, diğer hazır eşya ve yatak çarşafı,masa örtüleri olduğu görülmektedir.

2007 yılında Polonya'nın en çok ithal ettiği ilk 6 konfeksiyon ürünü ve ithalat değeri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

POLONYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ KONFEKSİYON ÜRÜNLERİ 2007		
Birim \$		
GTİP BAŞLIĞI	TANIM	DEĞER \$
6204	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, ETEKLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER,PANTOLON ETEKLER,PANTOLONLAR,ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR,KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR	278.832.978
6109	TİŞÖRTLER,FANİLALAR,ATLETLER,KAŞKORSELER ve DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI	228.319.754
6110	KAZAKLAR,SÜVETERLER,HIRKALAR,YELEKLER ve BENZERİ EŞYA	219.324.057
6203	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KIYAFETİ HARİÇ) :	217.535.285
6307	DİĞER HAZIR EŞYA	182.861.410
6302	YATAK ÇARŞAFLARI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET ve MUTFAK BEZLERİ	102.276.429
POLONYA TOPLAM KONFEKSİYON İTHALATI		2.458.032.196

Kaynak: Birleşmiş Milletler - UN Comtrade / Eylül 2008

Polonya'nın Deri ve Deri Ürünleri Dış Ticareti

2006 yılında %5 oranında azalan Polonya deri ve deri ürünleri ihracatı, 2007 yılında %21,9 oranında artarak 1 milyar dolara yaklaşmıştır. Polonya'nın deri ve deri ürünleri ithalatı ise 2007 yılında 2006'a göre %23,9 oranında artarak 1,8 milyar dolara yaklaşmıştır.

POLONYA'NIN DERİ İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:\$				
YILLAR	DERİ İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	DERİ İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2003	708.169.000	-	1.023.889.992	-
2004	734.278.309	3,7	1.195.937.705	16,8
2005	812.223.068	10,6	1.309.739.543	9,5
2006	771.481.052	-5,0	1.418.408.833	8,3
2007	940.289.612	21,9	1.757.983.222	23,9

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

2007 yılında dünyada en fazla deri ve deri ürünleri ithalatı yapan ilk 20 ülke ile Polonya'nın yeri ve dünya deri ithalatındaki payı, aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

DÜNYA DERİ İTHALATÇILARI ARASINDA POLONYA		
Birim:\$		
	2007	PAY %
A.B.D	32.320.084.843	20,7
HONG KONG	15.009.243.870	9,6
İTALYA	12.639.413.739	8,1
ALMANYA	10.490.721.000	6,7
JAPONYA	9.561.593.061	6,1
FRANSA	9.418.100.543	6,0
İNGİLTERE	8.520.554.600	5,5
ÇİN	7.590.722.472	4,9
BELÇİKA	3.834.459.049	2,5
HOLLANDA	3.373.176.640	2,2
KANADA	3.143.399.455	2,0
G.KORE	2.898.149.180	1,9
RUSYA FED.	2.802.921.630	1,8
AVUSTURYA	2.238.638.421	1,4
İSVİÇRE	2.089.053.748	1,3
MEKSİKA	1.833.876.348	1,2
DANİMARKA	1.833.473.596	1,2
POLONYA	1.757.983.222	1,1
AVUSTRALYA	1.742.567.618	1,1
ROMANYA	1.655.849.149	1,1
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	134.753.982.184	86,2
DÜNYA TOPLAMI	156.302.989.371	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade Eylül 2008

Birleşmiş Milletler verilerine göre, Polonya'nın 2007 yılında dünya deri ithalatındaki payı %1,1 olmuştur.

En Çok Deri ve Deri Ürünleri İthal Edilen Ülkeler

Polonya'nın en fazla deri ve deri ürünleri ithalatı yaptığı ilk beş ülke, Çin, İtalya, Almanya, Vietnam, Hollanda olarak sıralanmaktadır.

2006 ve 2007 yıllarına ait ithalat rakamları ve yıllık değişim oranları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Türkiye'den 2007 yılında yapılan deri ithalatının %75,4 oranında artması dikkat çekicidir.

POLONYA'NIN EN ÇOK DERİ İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER			
Birim:\$	2006	2007	DEĞİŞİM %
ÇİN	381.722.133	489.711.681	28,3
İTALYA	332.918.848	401.755.033	20,7
ALMANYA	143.321.058	162.021.353	13,0
VİETNAM	50.782.251	82.083.444	61,6
HOLLANDA	56.905.313	67.449.591	18,5
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	965.649.603	1.203.021.102	24,6
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI %	68,1	68,4	
TÜRKİYE	6.757.364	11.855.078	75,4
TOPLAM DERİ İTHALATI	1.418.408.833	1.757.983.222	23,9

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

Polonya'nın En Çok İthal Ettiği Deri Ürünleri

2007 yılında Polonya'nın ithal ettiği deri ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 41 07 G.T.İ.P başlıklı sığır ve atların dabaklanmış ve hazırlanmış deri ve köselesi olduğu tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii suni vb kösele ayakkabı, deri,kösele seyahat eşyası, dış tabanı,yüzü kauçuk ve plastik diğer ayakkabı, sığır ve at cinsi hayvanların dabaklanmış derileri ile ham postlar olarak sıralanmaktadır.

2007 yılında Polonya'nın en çok ithal ettiği ilk 6 ürün ve ithalat değerleri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

POLONYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ DERİ ÜRÜNLERİ 2007		
Birim \$		
GTİP BAŞLIĞI	TANIM	DEĞER \$
4107	SİĞİR VE ATLARIN DABAĞLANMIŞ VE HAZIRLANMIŞ DERİ VE KÖSELESİ	426.421.313
6403	YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİL, SUNİ VB KÖSELE AYAKKABI	336.395.041
4202	DERİ, KÖSELE VB. DEN SEYAHAT EŞYASI	218.284.407
6402	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK DİĞER AYAKKABI	178.543.887
4104	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DABAĞLANMIŞ DERİLERİ	97.272.911
4301	HAM POSTLAR	76.286.245
	POLONYA TOPLAM DERİ İTHALATI	1.757.983.222

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

Polonya'nın Halı Dış Ticareti

2005 yılında 97 milyon dolar olan Polonya halı ihracatı son iki yılda %19 ve %49 oranlarında artarak 172 milyon doları aşmıştır. Polonya'nın halı ithalatı ise 2007 yılında 2006'a göre %31,4 oranında artarak 236 milyar dolar olmuştur.

POLONYA'NIN HALI İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:\$				
YILLAR	HALI İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	HALI İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2003	57.506.000	-	97.988.000	-
2004	71.867.184	25,0	119.590.318	22,0
2005	97.029.187	35,0	141.535.836	18,4
2006	115.227.636	18,8	179.977.727	27,2
2007	172.068.410	49,3	236.473.104	31,4

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

2007 yılında dünyada en fazla halı ithalatı yapan ilk 15 ülke ile Polonya'nın yeri ve dünya halı ithalatındaki payı, aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

DÜNYA HALI İTHALATÇILARI ARASINDA POLONYA		
Birim:\$		
	2007	PAY %
A.B.D	2.240.037.329	18,9
İNGİLTERE	1.670.061.451	14,1
ALMANYA	1.254.826.000	10,6
KANADA	814.375.231	6,9
FRANSA	527.848.490	4,5
JAPONYA	517.596.449	4,4
HOLLANDA	398.765.237	3,4
İTALYA	323.115.991	2,7
BELÇİKA	297.760.259	2,5
AVUSTRALYA	266.938.229	2,3
POLONYA	236.473.104	2,0
ÇEK CUMHURİYETİ	205.830.870	1,7
İSVİÇRE	205.477.967	1,7
MEKSİKA	195.188.916	1,6
İSVEÇ	181.394.633	1,5
İLK 15 TOPLAMI	9.335.690.156	78,9
DÜNYA TOPLAMI	11.838.059.084	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade Eylül 2008

Birleşmiş Milletler verilerine göre, Polonya dünya halı ithalatında 11. sıradadır. Dünya halı ithalatından aldığı pay ise % 2 olarak hesaplanmıştır.

En Çok Halı İthal Edilen Ülkeler

Polonya'nın en fazla halı ithalatı yaptığı ilk beş ülke, Belçika, Hollanda, Türkiye, Hindistan ve İngiltere olarak sıralanmaktadır.

2006 ve 2007 yıllarına ait ithalat rakamları ve yıllık değişim oranları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Türkiye'den 2007 yılında yapılan halı ithalatı %44 oranında artarak 32 milyon dolara yaklaşmıştır.

POLONYA'NIN EN ÇOK HALI İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER			
Birim:\$	2006	2007	DEĞİŞİM %
BELÇİKA	64.511.432	77.326.650	19,9
HOLLANDA	31.439.436	42.814.005	36,2
TÜRKİYE	22.119.209	31.857.708	44,0
HİNDİSTAN	12.652.856	20.168.266	59,4
İNGİLTERE	5.298.126	12.282.507	131,8
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	136.021.059	184.449.136	35,6
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI %	9,6	10,5	
TOPLAM HALI İTHALATI	1.418.408.833	1.757.983.222	23,9

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

Polonya'nın En Çok İthal Ettiği Halı Ürünleri

2007 yılında Polonya'nın ithal ettiği halı ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 57 03 G.T.İ.P başlıklı tafting halılar ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünlere ilişkin veriler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

POLONYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ HALI ÜRÜNLERİ		
2007		
Birim \$		
GTİP BAŞLIĞI	TANIM	DEĞER \$
5703	HALILAR VE DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDELERDEN DİĞER YER KAPLAMALARI (TUFTÉ EDİLMİŞ) (HAZIR EŞYA HALİNDE OLSUN OLMASIN).	123.479.090
5702	DOKUNMUŞ HALILAR VE DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDELERDEN DİĞER YER KAPLAMALARI (TUFTÉ VEYA FLOKE EDİLMEMİŞ), (HAZIR EŞYA HALİNDE OLSUN OLMASIN) (KİLİM, SUMAK, KARAMAN VE ELDE DOKUNMUŞ BENZERİ YER DÖŞEMELERİ DAHİL).	61.639.293
5705	DİĞER HALILAR VE DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDELERDEN DİĞER YER KAPLAMALARI (HAZIR EŞYA HALİNDE OLSUN OLMASIN)	24.241.407
5704	KEÇEDEN HALILAR VE DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDELERDEN DİĞER YER KAPLAMALARI (TUFTÉ VEYA FLOKE EDİLMEMİŞ) (HAZIR EŞYA HALİNDE OLSUN OLMASIN).	18.690.706
5701	DÜĞÜMLÜ HALILAR VE DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDELERDEN DİĞER DÜĞÜMLÜ YER KAPLAMALARI (HAZIR EŞYA HALİNDE OLSUN OLMASIN).	4.093.018
	POLONYA TOPLAM HALI İTHALATI	236.473.104

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Eylül 2008

IV. TÜRKİYE – POLONYA DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ

Türkiye - Polonya Genel Dış Ticareti

Polonya, 2007 yıl sonu itibariyle Türkiye ile 3 milyar dolar ticaret hacmi olan bir Avrupa Birliği üyesi ülkedir. 2007 yılında %25,4 artışla 107,2 milyar dolar değere ulaşan Türkiye toplam ihracatı içerisinde Polonya'ya yapılan ihracat, %35,5 oranında artarak 1,4 milyar dolara yükselmiştir.

Polonya'nın Türkiye'nin toplam genel ihracatı içerisindeki payı %1,34'tür ve ülke, Türkiye'nin ihracat yaptığı toplam 233 ülke ve serbest bölge arasında 19. sırada yer almaktadır.

2008 yılının Ocak-Temmuz döneminde Türkiye'den Polonya'ya toplam 1 milyar dolar değerinde ihracat yapılmıştır. 2007 yılının aynı dönemine kıyasla ihracat artış oranı %29,4 olarak hesaplanmaktadır ki; bu oran, aynı dönemde Türkiye'nin genel ihracat artış oranından (%39) bir miktar düşük kalmaktadır. Dolayısıyla, Polonya'nın Türkiye genel ihracatından aldığı pay 2008 yılının ilk yedi ayı içerisinde %1,26'ya gerilemiştir.

İki ülke arasındaki ticarete ithalat boyutuyla bakıldığında ise, 2007 yılında Türkiye'ye yapılan toplam 170 milyar dolar değerinde ithalatın yaklaşık %1'i Polonya'dan gerçekleştirilmiştir. Yıllık ithalatın değeri 1,6 milyar dolar ve 2006 yılına kıyasla artış oranı %14,6'dır. Polonya, Türkiye'nin 2007 yılında ithalat yaptığı 226 ülke ve serbest bölge içerisinde 24. sırada yer almaktadır.

2008 yılının Ocak-Temmuz döneminde Türkiye genel ithalatı 126,3 milyar dolar ve Polonya'dan ithalat 1,2 milyar dolar değerinde olmuştur. İlk yedi ay içerisinde genel ithalatın artış oranı %36,6 ve Polonya'dan ithalatın artış oranı %53,4'tür. Bu ülkeden ithalatın artış oranının (%53,4) genel ithalat artış oranından (%36,6) oldukça yüksek olması, Türkiye aleyhine bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Mevcut veriler, Türkiye ile Polonya arasındaki genel ticaretin Polonya lehine gelişim gösterdiğini ve bu durumun 2008 yılının Ocak-Temmuz döneminde daha da belirginleştiğini ortaya koymaktadır.

Türkiye'nin Polonya ile genel ticaretini tekstil, konfeksiyon, deri-deri mamülleri ve halı ticareti ile birlikte değerlendiren bir tablo, aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE - POLONYA TİCARİ İLİŞKİLERİ						
Birim: \$	2006 YILLIK	2007 YILLIK	DEĞİŞİM %	2007 OCAK-TEMMUZ	2008 OCAK-TEMMUZ	DEĞİŞİM %
POLONYA'YA İHRACAT	1.060.078.456	1.436.402.281	35,5	792.149.635	1.025.307.942	29,4
TÜRKİYE GENEL İHRACAT	85.534.675.518	107.262.454.953	25,4	58.558.284.097	81.397.390.738	39,0
POLONYA'NIN PAYI %	1,24	1,34		1,35	1,26	
POLONYA'DAN İTHALAT	1.436.586.204	1.646.231.550	14,6	828.992.919	1.271.425.265	53,4
TÜRKİYE GENEL İTHALAT	139.576.174.148	170.062.714.501	21,8	92.543.672.927	126.380.073.595	36,6
POLONYA'NIN PAYI %	1,03	0,97		0,90	1,01	
POLONYA'YA TEKSTİL İHRACATI	225.207.420	289.389.910	28,5	158.562.108	176.160.846	11,1
TÜRKİYE TEKSTİL İHRACATI	5.403.521.229	6.363.257.352	17,8	3.558.918.647	4.148.493.618	16,6
POLONYA'NIN PAYI %	4,17	4,55		4,46	4,25	
POLONYA'DAN TEKSTİL İTHALATI	7.457.999	15.458.345	107,3	7.956.825	8.855.523	11,3
TÜRKİYE TEKSTİL İTHALATI	6.222.227.006	8.039.756.467	29,2	4.634.414.838	4.626.696.561	-0,2
POLONYA'NIN PAYI %	0,12	0,19		0,17	0,19	
POLONYA'YA KONFEKSİYON İHRACATI	66.726.857	96.758.258	45,0	50.402.911	70.639.268	40,1
TÜRKİYE KONFEKSİYON İHRACATI	13.558.054.186	15.563.491.645	14,8	8.801.653.322	9.544.414.824	8,4
POLONYA'NIN PAYI %	0,49	0,62		0,57	0,74	
POLONYA'DAN KONFEKSİYON İTHALATI	7.993.040	9.192.541	15,0	5.097.132	6.576.262	29,0
TÜRKİYE KONFEKSİYON İTHALATI	1.036.826.163	1.516.892.282	46,3	770.990.672	1.185.385.056	53,7
POLONYA'NIN PAYI %	0,77	0,61		0,66	0,55	
POLONYA'YA DERİ-DERİ MAMÜLLERİ İHRACATI	4.354.846	10.197.507	134,2	5.351.238	6.306.617	17,9
TÜRKİYE DERİ-DERİ MAM. İHRACATI	882.748.183	1.017.763.939	15,3	553.298.922	614.744.047	11,1
POLONYA'NIN PAYI %	0,49	1,00		0,97	1,03	
POLONYA'DAN DERİ-DERİ MAMÜLLERİ İTHALATI	972.525	1.456.558	49,8	724.201	1.417.662	95,8
TÜRKİYE DERİ-DERİ MAM.İTHALATI	1.556.763.062	1.768.747.027	13,6	994.694.360	1.126.907.107	13,3
POLONYA'NIN PAYI %	0,06	0,08		0,07	0,13	
POLONYA'YA HALI İHRACATI	24.649.368	33.369.318	35,4	17.969.368	23.441.757	30,5
TÜRKİYE HALI İHRACATI	743.092.816	991.984.499	33,5	486.289.741	629.093.681	29,4
POLONYA'NIN PAYI %	3,32	3,36		3,70	3,73	
POLONYA'DAN HALI İTHALATI	45.382	35.492	-21,8	2.263	92.670	3995,0
TÜRKİYE HALI İTHALATI	167.540.257	192.766.853	15,1	109.915.785	133.669.827	21,6
POLONYA'NIN PAYI %	0,03	0,02		0,00	0,07	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

2000 yılından 2008 yılının Temmuz ayı sonuna kadar sekiz yılı aşkın süre içerisinde, Türkiye'den Polonya'ya yapılan ihracat ve ithalat incelendiğinde, iki ülke arasındaki ticaretin 2004 yılına kadar Türkiye lehine geliştiği; ancak 2004 yılında Polonya'dan yapılan ithalatın iki katından fazla artarak 1 milyar dolara dayanması ile ibrenin Polonya lehine döndüğü görülmektedir.

2000 yılında Türkiye'den Polonya'ya 174,5 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, sekiz yılda bu rakam sekize katlanarak 2007 yılında 1,4 milyar dolara çıkmıştır.

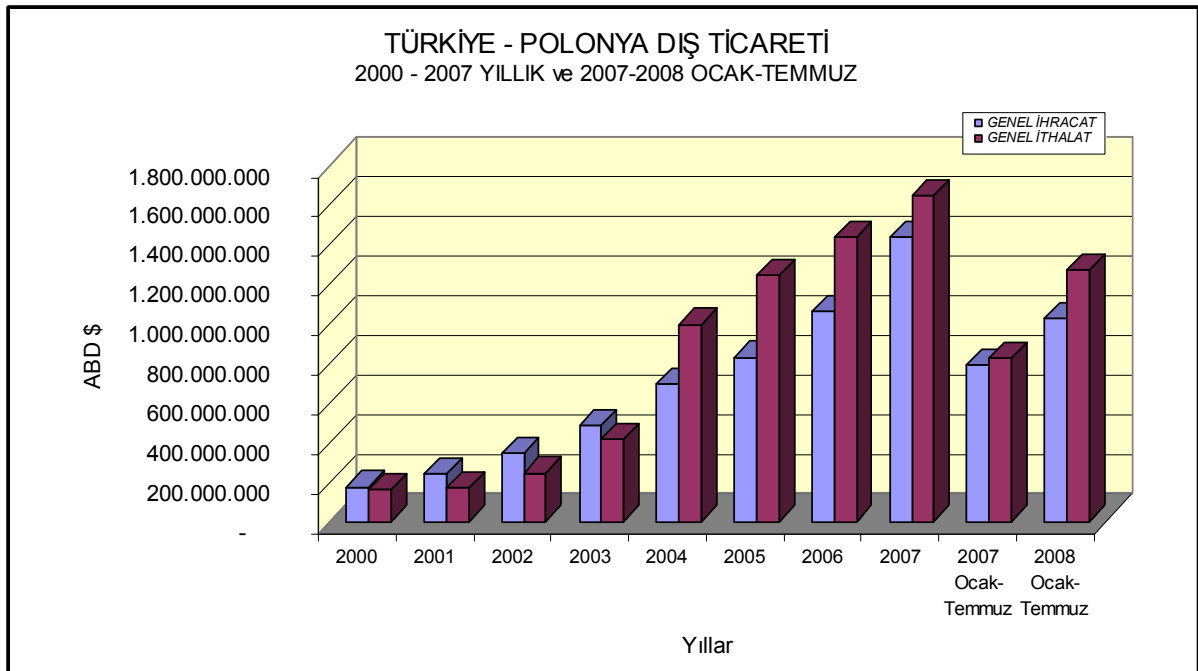
Türkiye'nin Polonya ile genel dış ticaretini 2000 yılından 2008 yılının Temmuz ayı sonuna kadar ortaya koyan bir tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE - POLONYA DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	GENEL İHRACAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)	GENEL İTHALAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	174.595.873	-	164.680.990	-
2001	241.233.698	38,2	168.069.973	2,1
2002	342.646.545	42,0	245.133.680	45,9
2003	486.046.358	41,9	415.359.127	69,4
2004	697.677.151	43,5	996.104.795	139,8
2005	830.482.767	19,0	1.244.447.098	24,9
2006	1.060.078.456	27,6	1.436.586.204	15,4
2007	1.436.402.281	35,5	1.646.231.550	14,6
2007 Ocak-Temmuz	792.149.635		828.992.919	
2008 Ocak-Temmuz	1.025.307.942	29,4	1.271.425.265	53,4

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

Son sekiz yıl içerisinde Türkiye'den Polonya'ya ihracat %19 ile %43,5 arasında değişen oranlarda, ancak devamlı artmış, yıllık ortalama ihracat artışı %35,4 olarak hesaplanmıştır. 2000 yılında 164,6 milyon dolar olan ithalat ise 2007 yılında on katına çıkarak 1,6 milyar dolara yükselmiş, sekiz yılda ithalatın yıllık ortalama artış oranı %44,6 olmuştur. Yıllar içerisinde Polonya'dan ithalatın bu ülkeye ihracattan daha yüksek oranlı artması, ticaretin Türkiye aleyhine gelişimini devam ettirmektedir.

2000 yılından 2008 yılının Temmuz ayı sonuna kadar Türkiye ile Polonya arasında genel ticaretin seyrini gösteren bir grafik, aşağıda verilmektedir.

Türkiye'den Polonya'ya ihracat tüm maddeler açısından incelendiğinde, 2007 yılında en fazla ihraç edilen mamüllerin başında 84 09 GTİP başlıklı içten yanmalı, pistonlu motorların aksam ve parçaları, 87 03 GTİP başlıklı binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar ile 87 08 GTİP başlıklı 87 01 ile 87 05 pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtların aksam, parça ve aksesuarların geldiği görülmektedir.

2007 yılında 84 09 GTİP başlıklı aksam ve parçaların Polonya'ya ihracatı 2006 yılına kıyasla %48 oranında artarak 69,5 milyon dolardan 102,7 milyon dolara ve 87 08 GTİP başlıklı kara taşıtı aksam ve parçalarının ihracatı %45 oranında artışla 39,3 milyon dolardan 57,1 milyon dolara yükselmiş; 87 03 GTİP başlıklı motorlu taşıtların ihracatı ise %43 oranında azalarak 109,7 milyon dolardan 62,5 milyon dolara düşmüştür.

Bu ilk üç ürün grubunu takiben 87 04 GTİP başlıklı eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, 08 02 GTİP başlıklı badem, fıstık, kestane, ceviz gibi diğer kabuklu meyvalar ve 71 13 GTİP başlıklı kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası, en fazla ihraç edilen ürünler olarak sıralanmaktadır.

2007 yılında Türkiye'den Polonya'ya en fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerinden sadece ikisinde ihracat düşüşü sözkonusu olmuştur. Bunlardan biri 87 03 GTİP başlıklı binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar, diğeri ise 85 28 GTİP başlıklı televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörlerdir. 85 28 GTİP başlıklı ürünlerin Polonya'ya ihracatı 2007 yılında 2006 yılına kıyasla %7 oranında azalarak 36,6 milyon dolardan 34 milyon dolara gerilemiştir.

En fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde beş grup tekstil mamülü, bir grup halı ve bir grup da konfeksiyon ürünü yer almaktadır. 2007 yılında Polonya'ya ihracatı oransal olarak en fazla artan ürünler 87 01 GTİP başlıklı traktörlerdir. 2007 yılında Polonya'ya 25,1 milyon dolar değerinde traktör ihraç edilmiş, ihracat dolar bazında altı katından fazla artmış ve artış oranı %543 olarak hesaplanmıştır.

İhracatı yüksek oranlı artan bir diğer ürün grubu, 08 02 GTİP başlıklı kabuklu meyvelerdir. Bu grupta ihracat, 2006 yılında 19,2 milyon dolar değerinde iken, 2007 yılında %125 artışla 43,1 milyon dolara yükselmiştir. 40 11 GTİP başlıklı kauçuktan yeni dış lastiklerin ihracatındaki %81'lik artış da dikkat çekicidir.

Aşağıdaki tabloda Polonya'ya en fazla ihraç edilen mamüllere ilişkin istatistiki veriler yer almaktadır.

TÜRKİYE'DEN POLONYA'YA GENEL İHRACAT				
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
Birim: \$				
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2006 YILLIK	2007 YILLIK	2006 / 07 DEĞİŞİM %
8409	İÇTEN YANMALI, PİSTONLU MOTORLARIN AKSAM-PARÇALARI	69.578.562	102.745.312	48
8703	OTOMOBİLİ, STEYSİN VAGONLAR, YARIS ARABALARI	109.720.347	62.551.740	- 43
8708	KARA TAŞITLARI İÇİN AKSAM, PARÇALARI	39.386.660	57.188.723	45
8704	ESYA TASIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	27.320.303	46.561.650	70
0802	DİĞER KABUKLU MEYVELER (TAZE/KURUTULMUS) (KABUGU ÇIKARILMIS/SOYULMUS)	19.211.255	43.174.559	125
7113	KIYMETLİ METALLER VE KAPLAMALARINDAN MÜCEVHERCI ESYASI	31.895.608	40.007.989	25
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, SERİTLERLE DOKUMALAR	33.322.097	38.808.478	16
5209	PAMUK MEN (DOKUMA %85 < PAMUKLU 200G/M2 DEN FAZLA)	29.168.922	36.869.856	26
7214	DEMİR/ÇELİK ÇUBUKLAR (SICAK HADDELI, DÖVÜLMÜŞ, BURULMUS, ÇEKİLMİŞ)	-	35.959.802	-
8528	TELEVİZYON ALICILARI, VIDEO MONİTÖRLERİ VE PROJEKTÖRLER	36.647.296	34.089.464	- 7
5801	KADİFE, PELÜS VE HALKALI (TİRTİL MENSUCAT)	26.972.010	31.906.990	18
5703	TUFTE EDİLMİŞ HALILAR, TUFTE EDİLMİŞ (YER KAPLAMALARI)	24.376.057	30.938.624	27
4011	KAUÇUKTAN YENİ DİS LASTİKLER	15.743.928	28.456.111	81
8701	TRAKTÖRLER	3.907.083	25.109.750	543
5205	PAMUK (DİKİS HARIÇ) İPLİĞİ (AĞIRLIK; =>%85 PAMUK) (TOPTAN)	19.956.358	23.290.121	17
8450	ÇAMASIR YIKAMA MAKİNELERİ	18.779.829	22.915.887	22
5603	DOKUNMAMIS MENSUCAT (EMDIRİLMİŞ)	14.761.274	22.520.755	53
7413	BAKIRDAN İNCE, KALIN, ÖRME VB. HALATLAR (ELEKTRİK-İZOLE HARIÇ)	18.704.109	20.545.925	10
6109	TİSÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GIYIM ESYASI (ÖRME)	17.552.256	20.395.742	16
0805	TURUNÇGİLLER (TAZE/KURUTULMUS)	13.261.321	20.257.714	53
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		570.265.275	744.295.192	31
POLONYA'YA GENEL İHRACAT		1.060.078.456	1.436.402.281	35
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		54	52	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

Türkiye'nin Polonya'dan ithalatında ise, 87 03 GTİP başlıklı binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar, 84 08 GTİP başlıklı dizel, yarı dizel motorlar ve 85 40 GTİP başlığı altında yer alan katotlu elektronik valfler, tüp ve lambalar en fazla ithal edilen ürünler olarak sıralanmaktadır.

87 03 GTİP başlıklı motorlu taşıtların Polonya'dan ithalatı 2007 yılında %25 artarak 379,6 milyon doları bulmuştur. Benzer şekilde 84 08 GTİP başlıklı dizel motorların ithalatı %35 oranında artışla değer olarak 229 milyon dolara yükselirken, 85 40 GTİP başlıklı valf, tüp ve lambaların ithalatı %51 oranında azalarak 154,1 milyon dolardan 76,1 milyon dolara düşmüştür.

2007 yılında Polonya'dan en fazla ithal edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde ağırlıklı olarak taşıt araçları, çeşitli iş makineleri, bazı motorlar, elektrik devreler, demir-çelik profiller, bakır alaşımları gibi ağır sanayi ürünleri yer almaktadır.

Polonya'dan en fazla ithal edilen ilk 20 ürün grubuna dair veriler, aşağıdaki tablodan görülebilir.

TÜRKİYE'NİN POLONYA'DAN GENEL İTHALATI				
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
Birim: \$ GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2006 YILLIK	2007 YILLIK	2006 / 07 DEĞİŞİM %
8703	OTOMOBİLİ, STEYSİN VAGONLAR, YARIS ARABALARI	304.748.702	379.687.787	25
8408	DİZEL, YARI DİZEL MOTORLAR (HAVA BASINCI İLE ATESLENEN, PİSTONLU)	169.206.266	229.009.051	35
8540	KATOTLU ELEKTRONİK VALFLER, TÜP VE LAMBALAR	154.128.072	76.158.718	- 51
8708	KARA TAŞITLARI İÇİN AKSAM, PARÇALARI	40.229.101	66.241.539	65
7403	ARITILMIŞ BAKIR, İSLENMEMİŞ BAKIR ALAŞIMLARI	-	49.186.442	-
7216	DEMİR/ALASIMSIZ ÇELİKTE PROFİL	26.039.853	33.966.896	30
8544	İZOLE EDİLMİŞ TEL, KABLO; DİĞER İZOLE EDİLMİŞ ELEKTRİK İLETKENLERİ; FİBER OPTİK K	29.283.090	31.524.205	8
2905	ASİTLİK ALKOLLER VB. FALCULENLEMİŞ, SÜLFOLANMIŞ, NİTROLANMIŞ/NİTROZALANMIŞ TÜREVLERİ	16.508.949	31.255.467	89
4011	KAUÇUKTAN YENİ DİS LASTİKLER	16.358.720	29.947.082	83
7209	DEMİR/ÇELİK YASSI MAMUL, SOĞUK HADDELENMİŞ KAPLANMIŞ (600MM. DEN GENİŞ)	4.604.175	26.548.091	477
8433	HASAT, HARMAN, BIÇME; ÜRÜNLERİ AYIRMA, TEMİZLEME MAKİNE, CİHAZLARI	23.216.777	25.435.766	10
3303	PARFÜMLER VE TUVALET SULARI	16.339.526	23.826.751	46
3304	GÜZELLİK/MAKYAJ VE CİLT BAKIMI İÇİN MÜSTAHZARLARI	15.819.728	19.839.104	25
9401	OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALAR, AKSAM-PARÇALARI	14.488.667	19.289.248	33
8481	MUSLUKÇU, BORUCU ESYASI-BASINÇ DÜŞÜRÜCÜ, TERMOSTATİK VALF DAHİL	14.170.385	18.618.458	31
8536	GERİLİMİ 1000 VOLTU GEÇMEYEN ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	14.538.673	18.244.210	25
8429	DOZERLER, GREYDER, SKREYPER, EKSKAVATÖR, KÜREYİCİ, YÜKLEYİCİ VB.	19.422.896	15.552.553	- 20
8422	YIKAMA, TEMİZLEME, KURUTMA, DOLDURMA VB. İŞLER İÇİN MAKİNE, CİHAZ	15.533.551	15.250.323	- 2
1806	ÇİKOLATA VE KAKAO İÇEREN DİĞER GIDA MÜSTAHZARLARI	11.450.422	15.067.221	32
8528	TELEVİZYON ALICILARI, VIDEO MONİTÖRLERİ VE PROJKTÖRLER	7.990.161	14.538.197	82
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		914.077.714	1.139.187.109	25
POLONYA'DAN GENEL İTHALAT		1.436.586.204	1.646.231.550	15
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		64	69	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

Polonya'dan ithalatı en yüksek oranlı artan ürün 72 09 GTİP başlıklı demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamülleridir. Bu ürünlerin ithalatı

2006 yılında 4,6 milyon dolar değerinde iken, 2007 yılında hemen hemen yedi katına çıkarak 26,5 milyon dolara yükselmiştir. İhracatın artış oranı %477'dir.

29 05 GTİP başlıklı asitlik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri ile 40 11 GTİP başlıklı kauçuktan yeni dış lastikler, diğer ithalatı yüksek oranlı artan mamüllerdir. Bu ürünlerin ithalatında sırasıyla %89 ve %83 oranında artışlar olmuştur.

Ülkeden en fazla ithal edilen ilk 20 ürün grubu içerisinde bir ürün grubu 2006 yılında ithal edilmezken, 2007 yılında ithal edilmeye başlanmış; ilk 20 ürün grubu içerisindeki üç ürün grubunda %2 ile %51 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

Türkiye – Polonya Konfeksiyon Dış Ticareti

Türkiye'nin 2007 yılı itibariyle Polonya ile konfeksiyon ticaret hacmi 105,9 milyon dolar düzeyindedir. Bu rakamın 96,7 milyon dolarlık kısmı Polonya'ya ihracattan, 9,1 milyon dolarlık kısmı ise, ithalattan kaynaklanmaktadır. İki ülke arasındaki konfeksiyon ve konfeksiyon ticareti, Türkiye lehine gelişim göstermektedir.

Polonya, Türkiye'nin 2007 yılında konfeksiyon ihraç ettiği 188 ülke arasında 25. sırada bulunmaktadır. 2007 yılında bu ülkeye yapılan konfeksiyon ihracatı, 2006 yılına kıyasla %45 oranında artarak 66,7 milyon dolar değerden 96,7 milyon dolara yükselmiştir. Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içerisinde Polonya'nın payı %1'in altındadır (%0,62).

2007 yılında Polonya'dan Türkiye'ye 2006 yılına kıyasla %15 oranında artışla 9,1 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon mamülü ithal edilmiştir. 1,5 milyar dolarlık Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında Polonya'dan yapılan ithalatın payı binde altı düzeyindedir (%0,62)

2008 yılının Ocak-Temmuz döneminde ise Polonya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %40,1 oranında artışla 70,6 milyon dolara ulaşırken; ithalat %29 oranında artışla 6,5 milyon dolara yükselmiştir.

2008'in ilk yedi ayı itibariyle, Türkiye'den Polonya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracat artışının (%40,1) genel konfeksiyon ihracat artışından (%8,1) yüksek oranlı olması, buna karşın ithalat artışının (%29) Türkiye'nin genel konfeksiyon ihracat artışından (%53,7) çok daha düşük oranlı olması, iki ülke arasındaki konfeksiyon ticaretinde ülkemiz lehine gelişimin devamlılığına işaret eder.

2000 yılından 2008 yılı Temmuz ayı sonuna kadar, Türkiye'nin Polonya ile konfeksiyon ticaretine ilişkin bilgiler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

TÜRKİYE - POLONYA KONFEKSİYON TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	KONFEKSİYON İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	KONFEKSİYON İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	29.076.297	-	687.671	-
2001	23.769.405	-18,3	851.473	23,8
2002	43.004.562	80,9	2.376.221	179,1
2003	46.040.074	7,1	2.663.212	12,1
2004	42.152.783	-8,4	4.265.080	60,1
2005	46.726.495	10,9	5.274.211	23,7
2006	66.726.857	42,8	7.993.040	51,5
2007	96.758.258	45,0	9.192.541	15,0
2007 Ocak-Temmuz	50.402.911		5.097.132	
2008 Ocak-Temmuz	70.639.268	40,1	6.576.262	29,0

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

2000 yılından 2007 yılına kadar sekiz yıllık süreçte, Türkiye'nin Polonya'ya konfeksiyon ihracatı sadece 2001 ve 2007 yıllarında sırasıyla %18,3 ve %8,4 oranında gerilemiş; diğer yıllar ise %7,1 ile %80,9 arasında değişen oranlarda artmıştır. Polonya'ya konfeksiyon ihracatının yıllık ortalama ihracat artış oranı %22,8 olarak hesaplanmaktadır. 2000 yılında 29 milyon dolar olan ihracat değeri, 2007 yıl sonu itibariyle üç katından fazla artarak 96,7 milyon dolara yükselmiştir.

Polonya'ya konfeksiyon ihracatında son sekiz yıl içerisinde en yüksek oranlı artışlar %80,9 ile 2002 yılında ve %45 ile 2007 yılında olmuştur.

2007 yılında Türkiye'nin Polonya'dan konfeksiyon ithalatı, değer olarak ihracatın hemen hemen onda biri kadar (9,1 milyon dolar) olmuştur. 2000 yılından 2007 yılına ithalat %12 ile %179 arasında değişen oranlarda artmıştır. Yıllık ortalama ithalat artışı %52,2'dir. İthalatın yıllık ortalama artış oranının, ihracatın artış oranından yüksek olması dikkat çekicidir.

Polonya Türkiye'nin 2007 yılında hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği 149 ülke arasında 29. sırada yer almaktadır.

2007 yılında Türkiye'den Polonya'ya en fazla ihraç edilen konfeksiyon mamüllerinin başında 61 09 GTİP başlığında yer alan t-shirt, fanila, diğer iç

giyim eşyası, 62 04 GTİP başlığındaki bayan dokuma takım, takım elbise ceket vb. giysiler ile 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, nevresim takımı, tuvalet ve mutfak bezi gibi hazır eşyalar gelmektedir.

Aynı yıl, Polonya'ya 61 09 GTİP başlığında yeralan t-shirt, fanila,diğer iç giyim eşyası ihracatı %16 oranında artarak 20,3 milyon dolara yükselirken, 62 04 GTİP başlığındaki bayan takım, takım elbise ceket vb. giysilerin ihracatı %57 oranında artarak 12 milyon doları, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, nevresim takımı, tuvalet ve mutfak bezi gibi hazır eşyaların ihracatı ise %80 artışla 10,7 milyon doları bulmuştur.

Türkiye'den Polonya'ya en fazla ihraç edilen konfeksiyon ürün gruplarını gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'DEN POLONYA'YA KONFEKSİYON İHRACATI				
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
Birim: \$ GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2006 YILLIK	2007 YILLIK	2006 / 07 DEĞİŞİM %
6109	TİSÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GİYİM ESYASI (ÖRME)	17.552.256	20.395.742	16
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBISE, CEKET VS.	7.680.610	12.072.565	57
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	5.967.909	10.716.627	80
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBISE, CEKET VS.	6.271.118	8.077.597	29
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. ESYA (ÖRME)	4.089.964	5.569.718	36
6115	ÇORAP; KÜLOTLU, KISA; UZUN KONÇLU, SOKETLER (ÖRME)	3.588.655	4.841.076	35
6304	DİĞER MEFRUSAT ESYASI (94.04 POZİSYONUNDAKİLER HARİÇ)	1.939.604	4.558.459	135
6106	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	2.159.692	4.501.386	108
6108	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM ESYASI (ÖRME)	4.283.599	4.152.876	- 3
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	855.460	4.061.243	375
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALALARI	1.992.423	2.893.253	45
6305	ESYA AMBALAJINDA KULLANILAN TORBA VE ÇUVAL	2.421.482	2.891.593	19
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, TAKIM, CEKET, PANOLON VS. (ÖRME)	1.856.448	2.476.538	33
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	364.025	1.358.633	273
6307	DİĞER HAZIR ESYA (ELBISE PATRONLARI DAHİL)	24.156	1.233.502	5.006
6107	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM ESYASI (ÖRME)	751.699	977.494	30
6111	BEBEK İÇİN GİYİM ESYASI (ÖRME)	624.592	833.666	33
6114	DİĞER GİYİM ESYASI (ÖRME)	893.021	696.134	- 22
6103	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	527.952	694.887	32
6208	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM ESYASI	499.710	630.496	26
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		64.344.375	93.633.485	46
POLONYA'YA KONFEKSİYON İHRACATI		66.726.857	96.758.258	45
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		96	97	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

62 03 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için dokuma takım elbise, ceket ve benzeri giysiler, 61 10 GTİP başlıklı örme kazak, süveter ve benzeri giysiler ile 61 15 GTİP başlıklı çoraplar, diğer en fazla ihraç edilen konfeksiyon mamüllerindedir.

2007 yılında oransal olarak Polonya'ya ihracatı en fazla artan konfeksiyon mamülleri, 63 07 GTİP başlıklı diğer hazır eşyalar (%5006 artış), 62 06 GTİP başlıklı bayan dokuma gömlek ve bluzler (%375 artış) ile 62 05 GTİP başlıklı erkek dokuma gömleklerdir (%273 artış). En fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde ise, ihracatı azalan ürün grupları, %3 oranında düşüşle 61 08 GTİP başlıklı bayan örme iç ve gece giyim eşyaları ve %22 düşüşle 61 14 GTİP başlıklı diğer örme giyim eşyalarıdır.

Polonya'dan 2007 yılında en fazla ithal edilen konfeksiyon mamülleri ise 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, takım elbise ceket vb. giysiler, 62 03 GTİP başlığı altındaki erkek ve erkek çocuklar için dokuma takım elbise, ceket ve benzeri giysiler ile 61 15 GTİP başlıklı çoraplardır.

2007 yılında Türkiye'ye Polonya'dan 2006'ya kıyasla %45 artışla 3,4 milyon dolar değerinde bayan takım, ceket, vb giysi, %23 düşüşle 2,8 milyon dolar değerinde erkek dokuma, takım, takım elbise ve ceket ile %47 artışla 651,5 milyon dolarlık çorap ithal edilmiştir.

Polonya'dan ithalatı oransal olarak en fazla artan ürünler, %266 artış kaydedilen 63 07 GTİP başlıklı diğer hazır eşyalar ve %111 artış kaydedilen 63 03 GTİP başlığı altındaki perde ve iç storlar ile perde ve yatak farbelalarıdır. 2007 yılında Polonya'dan 278,2 milyon dolarlık diğer hazır eşya ve 482,7 milyon dolarlık perde ve iç stor ithal edilmiştir. 61 10 GTİP başlıklı kazak, süveter ve benzerleri %94 ithalat artışı ile, 62 02 GTİP başlıklı bayan dokuma dış giysiler ise %90'lık ithalat artışı ile dikkat çeken diğer ürün gruplarıdır.

En fazla ithal edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde %23 düşüş olan 62 03 GTİP başlıklı erkek giysileri, %42 düşüş olan 61 06 GTİP başlıklı bayan örme gömlek ve bluzler ile %91 düşüş görülen 61 11 GTİP başlıklı örme bebek giyim eşyaları, ithalatın azaldığı ürünler olmuştur.

Polonya'dan en fazla ithal edilen konfeksiyon mamülleri, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

TÜRKİYE'NİN POLONYA'DAN KONFEKSİYON İTHALATI				
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
Birim: \$				
GTİP	KAPSAM	2006	2007	2006 / 07
BAŞLIĞI		YILLIK	YILLIK	DEĞİŞİM %
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBISE, CEKET VS.	2.378.537	3.439.043	45
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBISE, CEKET VS.	3.667.767	2.831.945	- 23
6115	ÇORAP; KÜLOTLU, KISA; UZUN KONÇLU, SOKETLER (ÖRME)	442.180	651.517	47
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALALARI	228.744	482.704	111
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DIS GIYIM	190.273	362.051	90
6307	DİĞER HAZIR ESYA (ELBISE PATRONLARI DAHİL)	75.963	278.215	266
6304	DİĞER MEFRUSAT ESYASI (94.04 POZİSYONUNDAKİLER HARİÇ)	141.267	190.810	35
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. ESYA (ÖRME)	91.543	177.225	94
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	153.246	160.420	5
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	93.122	137.522	48
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DIS GIYIM	99.610	111.564	12
6211	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN SPOR, KAYAK VE YÜZME KİYAFETLERİ VB GIYIM ESYASI	54.408	97.930	80
6109	TİSÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GIYIM ESYASI (ÖRME)	78.812	83.319	6
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, TAKIM, CEKET, PANOLON VS. (ÖRME)	37.066	49.063	32
6108	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GIYIM ESYASI (ÖRME)	-	39.810	-
6106	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	37.185	21.475	- 42
6111	BEBEK İÇİN GIYIM ESYASI (ÖRME)	116.780	10.034	- 91
6212	SÜTYEN, KORSE, KORSE KEMER, PANTOLON ASKISI, ÇORAP BAĞI, JARTİYER	-	9.611	-
6217	GIYIM ESYASININ HAZIR TEFERRUATI, PARÇALARI, AKSESUARLARI	9.089	9.477	4
6113	EMDIRILMIS, SIVANMIS MENSUCATTAN ÖRÜLMÜS GIYIM ESYASI (ÖRME)	-	6.737	-
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		7.895.592	9.150.472	16
POLONYA'DAN KONFEKSİYON İTHALATI		7.993.040	9.192.541	15
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		99	100	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

Türkiye – Polonya Tekstil Dış Ticareti

Türkiye'nin Polonya ile tekstil ticaretinin hacmi 2007 yıl sonu itibariyle 305 milyon dolar düzeyindedir ki; bu rakam konfeksiyon ticaret hacminin üç katı kadardır. İki ülke arasındaki tekstil ticareti de konfeksiyon ticaretine benzer şekilde, Türkiye lehine gelişmektedir. Polonya Türkiye'nin tekstil (elyaf, iplik, kumaş) ihracatında 177 ülke arasında 5. sırada yer almaktadır.

Bu ülke ile Türkiye arasındaki tekstil ticaretine bakıldığında, oranı değişmekle birlikte yıllar itibariyle ihracatta düzenli artışlar, ithalatta ise dalgalanmalar görülmektedir. Polonya'ya 2000 yılında 37,5 milyon dolarlık

tekstil ihracatı yapılmışken, sekiz yıl içerisinde ihracat yedi katından fazla artarak 2007 yılında 289,3 milyon dolara yükselmiştir. Tekstil ihracatının yıllık ortalama artış oranı %35,3 düzeyindedir.

2008 Ocak-Temmuz döneminde Türkiye'den Polonya'ya yapılan tekstil ihracatı değer olarak 176,1 milyon doları bulmuştur. 2007 yılının eş dönemine kıyasla ihracat artışı %11,1'dir. Bu artış oranı, yıllık ortalama ihracat artışının oldukça gerisindedir.

2000 yılından 2008 yılının Temmuz ayı sonuna kadar Türkiye ile Polonya arasındaki tekstil ticaretine ilişkin istatistikleri içeren bir tablo, aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE - POLONYA TEKSTİL TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	37.502.467	-	1.665.436	-
2001	64.409.707	71,7	995.746	-40,2
2002	88.073.773	36,7	3.915.085	293,2
2003	104.867.154	19,1	4.599.159	17,5
2004	162.335.417	54,8	3.892.785	-15,4
2005	177.878.229	9,6	4.754.950	22,1
2006	225.207.420	26,6	7.457.999	56,8
2007	289.389.910	28,5	15.458.345	107,3
2007 Ocak-Temmuz	158.562.108		7.956.825	
2008 Ocak-Temmuz	176.160.846	11,1	8.855.523	11,3

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

Diğer yandan, 2000 yılında 1,6 milyon dolarlık tekstil ürünü ithal edilen Polonya'dan 2007 yılında 15,4 milyon dolar değerinde tekstil ürünü ithal edilmiştir. Sekiz yıl içerisinde ithalat dokuz katından fazla artmıştır. Türkiye ile Polonya arasındaki tekstil ticareti Türkiye lehine seyretmekle birlikte, Polonya'dan tekstil ithalatının yıllık ortalama artış oranı %63,1 gibi nisbeten yüksek kabul edilebilecek bir değerdedir.

2000 – 2007 yılları arasında ithalat sadece 2001 ve 2004 yıllarında sırasıyla %40,2 ve %15,4 oranında gerilerken, 2002 ve 2007 yılları ithalatta %100'ün üzerinde, yüksek oranlı artışların olduğu yıllar olarak dikkat çekmektedir.

2008 yılının Ocak-Temmuz döneminde ise Polonya'dan tekstil ithalatı 2007'nin ilk yedi ayına kıyasla %11,3 oranında artarak 8,8 milyon dolara yükselmiştir. Bu arada 2005 yılından 2007 yılı sonuna kadar ithalat hep ihracattan yüksek oranlı artarak birlikte, 2008 yılında bu eğilimin biraz kırıldığı ve ihracat ile ithalatın artış oranının birbirine yakın durduğu ifade edilebilir.

Ürün bazında Türkiye'nin Polonya'ya tekstil ihracatında 2006 yılına kıyasla 2007 yılında %16 artış ve 38,8 milyon dolar ile 54 07 GTİP başlıklı sentetik ipliklerden dokuma kumaşlar, %26 artış ve 36,8 milyon dolar ile 52 09 GTİP başlıklı m² ağırlığı 200 gramı geçen %85'ten fazla pamuklu dokuma kumaşlar, %18 artış ve 31,9 milyon dolar ile 58 01 GTİP başlıklı kadife, peluş ve tırtıl mensucat, en fazla ihraç edilen mamüller olarak sıralanmaktadır.

Türkiye'den Polonya'ya en fazla ihraç edilen ilk yirmi tekstil mamülü aşağıdaki tablodan görülebilir.

TÜRKİYE'DEN POLONYA'YA TEKSTİL İHRACATI				
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
Birim: \$ GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2006 YILLIK	2007 YILLIK	2006 / 07 DEĞİŞİM %
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, SERİTLERLE DOKUMALAR	33.322.097	38.808.478	16
5209	PAMUK MEN (DOKUMA %85 < PAMUKLU 200G/M2 DEN FAZLA)	29.168.922	36.869.856	26
5801	KADIFE, PELÜS VE HALKALI (TIRTIL MENSUCAT)	26.972.010	31.906.990	18
5205	PAMUK (DİKİS HARIÇ) İPLİĞİ (AĞIRLIK; =>%85 PAMUK) (TOPTAN)	19.956.358	23.290.121	17
5603	DOKUNMAMIS MENSUCAT (EMDIRILMIS)	14.761.274	22.520.755	53
5810	İSLEMELER (PARÇA, SERİT, MOTİF HALİNDE)	15.376.902	17.953.854	17
5509	SENTETİK DEVAMSIZ LİFDEN İPLİK (DİKİS HARIÇ) (TOPTAN)	13.767.854	11.404.779	- 17
5210	PAMUK MEN (DOKUMALAR, AĞIRLIĞI % < 85 TEN AZ PAMUK İÇEREN, <= 200 G/M ²)	5.266.119	11.102.805	111
5402	SENTETİK LİF İPLİĞİ (DİKİS İPLİĞİ HARIÇ) (TOPTAN)	8.017.733	10.809.157	35
6005	ÇÖZGÜ TIPI ÖRGÜLÜ DİĞER MENSUCAT	4.635.542	9.447.167	104
5211	PAMUK MEN (DOKUMA, %85 >PAMUKLU, SUNİ-SENTETİK KARISIK, 200G/M2 DEN AĞIR)	2.198.496	7.337.806	234
5510	SUNİ DEVAMSIZ LİFDEN İPLİKLER (DİKİS İPLİĞİ HARIÇ)	6.038.194	6.746.999	12
5804	TÜLLER VE DİĞER MENSUCAT-PARÇA, SERİT, MOTİFLER HALİNDE	3.170.590	6.429.779	103
5515	DİĞER DEVAMSIZ SENTE TİK LİFDEN DOKUMALAR	6.179.600	6.303.116	2
6004	DİĞER ÖRME MENSUCAT (EN>30CM, ELASTOMERİK/KAUÇUK İPLİK=>%5)	3.228.561	5.144.375	59
5902	NAYLON, POLİAMİD, POLİESTER VB.ESASLI İÇ-DİS LASTİĞİ MENSUCATI	2.615.597	5.063.669	94
5112	TARANMIS YÜN DEN, İNCE HAYVAN KİLİNDAN DOKUMALAR	1.945.195	4.459.887	129
5903	PLASTİK EMDİRİLMİS, SIVANMIS, KAPLANMIS MENSUCAT	2.652.969	4.361.380	64
5208	PAMUK MEN (AĞIRLIĞI %85 VE FAZLA PAMUK M.KARE 200GR)	4.810.465	3.643.790	- 24
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	2.700.363	3.604.768	33
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		206.784.841	267.209.531	29
POLONYA'YA TEKSTİL İHRACATI		225.207.420	289.389.910	28
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		92	92	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2008

2007 yılında Polonya'ya ihraç edilen ilk yirmi ürün grubundan onsekiz tanesinde %2 ile %234 arasında değişen oranlarda artışlar, iki tanesinde ise %17 ve %24 oranında düşüş olmuştur. İhracatı en yüksek oranlı artan ürünler %234 artış görülen ve 7,3 milyon dolarlık ihracat yapılan 52 11 GTİP başlıklı pamuklu dokuma kumaşlar ile %129 oranında artışla 4,4 milyon dolara ulaşılan 51 12 GTİP başlıklı taranmış yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlardır.

Polonya'dan 52 10 GTİP başlıklı m² ağırlığı 200 gramın altındaki pamuklu dokuma kumaşların ihracatındaki %111 oranındaki artış, 60 05 GTİP başlıklı çözgü tipi örgülü mensucat ihracatındaki %104'lük artış ve 58 04 GTİP başlıklı tül ve parça, şerit, motif halinde diğer mensucatin ihracatındaki %103'lük artış, dikkat çekicidir.

Polonya'ya en fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde ihracatın azaldığı ürünler ise, %17'lik düşüş olan 55 09 GTİP başlıklı sentetik devamsız liflerden iplikler ve %24'lük düşüş görülen 52 08 GTİP başlıklı pamuklu dokuma kumaşlardır.

2007 yılında Türkiye'nin Polonya'dan en fazla ithal ettiği tekstil mamülleri 56 01 GTİP başlıklı dokumaya elverişli maddelerden vatka ve vatkadan mamül eşyadır. Bu ürünün ithalatı 2006 yılına kıyasla 2007 yılında yüz yetmiş beş katına çıkarak %17.225 gibi rekor bir artışla değer olarak 46 bin dolardan 8 milyon dolara yükselmiştir.

En fazla ithal edilen ürünlerden, 55 09 GTİP başlıklı sentetik devamsız liflerden ipliklerin ithalatı %345 oranında artışla 1,6 milyon dolara yükselirken, en fazla ithal edilen üçüncü ürün grubu 54 02 GTİP başlıklı sentetik liflerden ipliklerin ithalatı ise %8 oranında gerileyerek 1,2 milyon dolara düşmüştür.

Polonya'dan en fazla ithal edilen yirmi ürün grubunun altısında %8 ile %89 arasında değişen oranlarda düşüşler sözkonusudur. Diğer on beş ürün grubunda ise ithalat %14 ile %17225 arasında değişen oranlarda artmıştır.

53 06 GTİP başlıklı keten iplikleri, 55 15 GTİP başlıklı diğer devamsız sentetik liflerden dokuma kumaşlar ile 55 03 GTİP başlıklı sentetik devamsız lifler 2006 yılında hiç ithal edilmemiş iken; 2007 yılında sırasıyla 315 bin dolar, 205 bin dolar ve 194 bin dolar değerinde ithal edilen ürünlerdir.

Türkiye'ye Polonya'dan en fazla ithal edilen ilk yirmi tekstil mamülüne ilişkin istatistiki veriler, aşağıdaki tablodan görülebilir.

TÜRKİYE'NİN POLONYA'DAN TEKSTİL İTHALATI				
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
Birim: \$				
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2006 YILLIK	2007 YILLIK	2006 / 07 DEĞİŞİM %
5601	VATKALAR, VATKA MAMULLERİ, KIRPINTI, TOZ, TANAZLAR	46.475	8.051.809	17.225
5509	SENTE TİK DEVAMSIZ LİFDEN İPLİK (DİKİS HARIÇ) (TOPTAN)	360.481	1.604.036	345
5402	SENTE TİK LİF İPLİĞİ (DİKİS İPLİĞİ HARIÇ) (TOPTAN)	1.364.472	1.252.989	- 8
5404	SENTE TİK MONOFİLAMENLER (67 DESİTEKS/DAHA FAZLA)	558.949	637.194	14
5107	TARANMIS KAMGARN-PENYE YÜN İPLİKLERİ	458.574	543.313	18
5903	PLASTİK EMDİRİLMİS, SIVANMIS, KAPLANMIS MENSUCAT	341.353	431.229	26
5407	SENTE TİK İPLİK, MONOFİL, SERİTLERLE DOKUMALAR	627.939	358.742	- 43
5902	NAYLON, POLİAMİD, POLİESTER VB.ESASLI İÇ-DİS LASTİĞİ MENSUCATI	583.162	340.230	- 42
5804	TÜLLER VE DİĞER MENSUCAT-PARÇA, SERİT, MOTİFLER HALİNDE	1.332.158	319.633	- 76
5306	KETEN İPLİK	0	315.181	-
5911	TEKNİK İŞLER İÇİN DOKUMAYA ELVERİSLİ MADDEDEN DİĞER ESYA	154.042	282.121	83
5209	PAMUK MEN (DOKUMA %85 < PAMUKLU 200G/M2 DEN FAZLA)	158.688	272.497	72
5515	DİĞER DEVAMSIZ SENTE TİK LİFDEN DOKUMALAR	0	205.466	-
5503	SENTE TİK DEVAMSIZ LİFLER (İŞLEM GÖRMEMİS)	0	194.217	-
5801	KADİFE, PELÜS VE HALKALI (TİRTİL MENSUCAT)	122.431	189.335	55
5205	PAMUK (DİKİS HARIÇ) İPLİĞİ (AGIRLIK; =>%85 PAMUK) (TOPTAN)	97.932	121.200	24
5603	DOKUNMAMIS MENSUCAT (EMDİRİLMİS)	35.092	57.977	65
5510	SUNİ DEVAMSIZ LİFDEN İPLİKLER (DİKİS İPLİĞİ HARIÇ)	310.467	33.101	- 89
5210	PAMUK MEN (DOKUMALAR, AGIRLIKÇA % < 85 TEN AZ PAMUK İÇEREN, <= 200 G/M²)	11.216	32.502	190
5810	İŞLEMELER (PARÇA, SERİT, MOTİF HALİNDE)	39.261	31.646	- 19
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		6.602.692	15.274.418	131
POLONYA'DAN TEKSTİL İTHALATI		7.457.999	15.458.345	107
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		89	99	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

Türkiye – Polonya Deri ve Deri Mamülleri Dış Ticareti

2007 yıllık veriler çerçevesinde Türkiye ile Polonya arasında 11,6 milyon dolarlık deri ve deri mamülleri ticaret hacmi mevcuttur. İki ülke arasındaki deri ve deri mamülleri ticareti 2000 yılında 5,6 milyon dolar iken, 2007 yılında hemen hemen iki katına çıkarak 11,6 milyon dolar olmuştur. Deri ve deri mamülleri ticareti, Türkiye lehine gelişim göstermektedir. Polonya Türkiye'nin 2007 yılında deri ve deri mamülleri ihraç ettiği 163 ülke ve serbest bölge arasında 25. sırada bulunmaktadır.

2007 yılında Türkiye'den Polonya'ya 10,1 milyon dolarlık deri ve deri mamülleri ihracatı yapılmış ve 2006 yılına kıyasla %134,2 oranında artış kaydedilmiştir ki; bu artış oranı, Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracat artış oranından (%15,3) oldukça yüksektir. Bu yüksek oranlı artış neticesinde Polonya'ya yapılan deri ve deri mamülleri ihracatının Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatı içerisindeki payı %1'e yükselmiştir.

Ancak, 2008 yılının Ocak-Temmuz dönemi itibariyle Türkiye'nin toplam deri ve deri mamülleri ihracatı %11,1 oranında artarak 614,7 milyon doları bulurken, Polonya'ya deri ve deri mamülleri ihracatı bu oranın biraz üzerinde bir oran ile (%17,9 oranında) artmıştır. Toplam deri ve deri mamülleri ihracatı içerisindeki pay %1 olarak aynı kalmıştır. 2008 yılının ilk yedi ayı içerisinde Türkiye'den Polonya'ya 6,3 milyon dolar değerinde deri ve deri mamülü ihraç edilmiştir.

2000 yılından 2008 yılının Temmuz ayı sonuna kadar olan süreçte, Türkiye ile Polonya arasındaki deri ve deri mamülleri ticaretine ilişkin veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TÜRKİYE - POLONYA DERİ-DERİ MAMÜLLERİ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	DERİ-DERİ MAM. İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	DERİ-DERİ MAM. İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	5.504.895	-	101.575	-
2001	7.816.382	42,0	40.570	-60,1
2002	7.588.964	-2,9	176.910	336,1
2003	6.852.153	-9,7	218.620	23,6
2004	6.637.147	-3,1	260.075	19,0
2005	3.846.107	-42,1	346.065	33,1
2006	4.354.846	13,2	972.525	181,0
2007	10.197.507	134,2	1.456.558	49,8
2007 Ocak-Temmuz	5.351.238		724.201	
2008 Ocak-Temmuz	6.306.617	17,9	1.417.662	95,8

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

2000 yılından 2007 yılına Polonya'ya deri ve deri mamülleri ihracatı incelendiğinde 2001 yılında 7,8 milyon dolar ile bir tavan yapıldığı, izleyen 2002,2003, 2004 ve 2005 yıllarında ise %3,1 ile %42 arasında değişen oranlarda ihracat düşüşleri olduğu görülmektedir. 2006 yılında tekrar artışa

geçen ihracat, 2007 yılında %134,2'lik artış ve 10,1 milyon dolar ile yine tavan yapmıştır.

Diğer yandan, Polonya'dan deri ve deri mamülleri ithalatında sadece 2001 yılında %60,1'lik bir düşüş olmuş, izleyen yıllarda ise %19 ile %336 arasında değişen oranlarda artışlar ile 2007 yılında bir milyon doların üzerine çıkmıştır.

Bu ülkeye ithalatta 2007 yılı ve 2008 Ocak-Temmuz dönemi itibariyle yüksek oranlı artışlar dikkat çekmektedir. 2007 yılında Polonya'dan yapılan deri ve deri mamülleri ithalatı 2006 yılına göre %49,8 oranında artarak 1,4 milyon dolara yükselmiştir.

Türkiye'nin genel deri ve deri mamülleri ithalatı %13,6 oranında artarken Polonya'dan ithalatın %49,8 gibi daha yüksek bir oranla artması ve de aynı seyrin 2008 yılının Ocak-Temmuz döneminde de devam etmesi, Türkiye aleyhine bir gelişme olarak yorumlanabilir. Zira, 2008 yılının Ocak-Temmuz döneminde Türkiye'nin deri ve deri mamülleri ithalatı %13,3 oranında artarken, Polonya'dan ithalat %95,8 gibi oldukça yüksek oranlı artmıştır. Bu artış ile Polonya'dan yapılan deri ve deri mamülleri ithalatının Türkiye'nin toplam deri ve deri mamülleri ithalatındaki payı binde birin biraz üzerine (%0,13) çıkmıştır.

Polonya'ya deri ve deri mamülleri ihracatı ürün bazında incelendiğinde, ayakkabıların ağırlığı açıkça görülebilmektedir. 2006 yılında ham ve işlenmiş deriler 1,3 milyon dolar değer ile en fazla ihraç edilen mamüller iken, 2007 yılında ayakkabılar en fazla ihraç edilen ürünler olmuşlardır. 2007'de %418 oranında artışla Türkiye'den Polonya'ya 4,7 milyon dolarlık ayakkabı ihraç edilmiştir. Bu ürün grubunda 64 02 GTİP başlıklı dış tabanı ve yüzü kauçuk ve plastikten ayakkabılar ile 64 03 GTİP başlıklı yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii veya suni deri ya da kösele olan ayakkabılar sırası ile 2 milyon dolar ve 1,7 milyon dolar değerler ile en fazla ihraç edilen ürünlerdir.

Diğer önemli ihraç ürünleri 2007 yılında 2006 yılına kıyasla %149 oranında artış ve 1,6 milyon dolar değer ile kürk giyim eşyası, %112 artış ve 1,18 milyon dolar ile deri giyim ve aksesuarları ve %14 düşüş olmasına rağmen 1,13 milyon dolar ile ham ve işlenmiş kürklerdir.

2007 yılında ihracatı en yüksek oranlı artan ürünler ise %767 artış görülen yarı işlenmiş deriler ve %418 artış olan ayakkabılardır.

Temel ürün grupları içerisinde ihracatın azaldığı tek ürün grubu %14 oranında düşüş kaydedilen ve 1,13 milyon dolarlık ihracat yapılan ham ve işlenmiş kürklerdir

Türkiye'nin temel ürün grupları itibariyle Polonya'ya deri ve deri mamülleri ihracatına ilişkin rakamlar aşağıdaki tabloda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN POLONYA'YA DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İHRACATI				
<i>Birim: ABD \$</i>				
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2006 YILLIK	2007 YILLIK	2007/06 DEĞİŞ. %
4101	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DERİLERİ-HAM	-	5.071	0
4102	KOYUN VE KUZULARIN HAM DERİLERİ	5.807	2.961	- 49
4103	DİĞER HAM DERİLER	-	-	-
4101-4103	HAM DERİ TOPLAMI	5.807	8.032	38
4104	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	2.831	67.746	2.293
4105	KOYUN VE KUZULARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	5.174	1.676	- 68
4106	DİĞER HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	-	-	-
4104-4106	YARI İŞLENMİŞ DERİ TOPLAMI	8.005	69.422	767
4107	SİĞİR VE ATLARIN DABAKLANMIŞ VE HAZIRLANMIŞ DERİ VE KÖSELESİ	49.213	166.751	239
4112	KOYUN VE KUZULARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	543.702	530.692	- 2
4113	DİĞER HAYVANLARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	-	-	-
4114	GÜDERİ; RUGAN VE RUGANLA DERİ VE KÖSELE; METALİZE DERİ VE KÖSELE	-	-	-
4115	DERİ, KÖSELELERİN ŞERİT, YAPRAK, LEVHA, KIRPINTI, DÖKÜNTÜ VB. (DERİ EŞYASI İÇİN)	62.258	25.291	- 59
4107-4115	BİTMİŞ DERİ TOPLAMI	655.173	722.734	10
4201	HER TÜR HAYVAN İÇİN SARACİYE EŞYASI, EYER VB (İMAL EDİLDİĞİ MADDE NERE OLURSA OLSUN)	-	-	-
4202	DERİ, KÖSELE VB. DEN SEYAHAT EŞYASI	97.903	352.272	260
4203.21/29/30/40	DERİ ELDİVEN KEMER VE AKSESUARLAR	105.521	133.353	26
4204	DERİ VE KÖSELEDEN MAKİNA, MEKANİK CİHAZ VB. İÇİN EŞYA	-	-	-
4205	DERİ VE KÖSELEDEN DİĞER EŞYA	16.935	149.197	781
4206	BAĞIRSAK, KURSAK, MESANE, VETERDEN MAMUL EŞYA	-	-	-
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-	SARACİYE TOPLAMI	220.359	634.822	188
4203.10	DERİ VE KÖSELEDEN GİYİM EŞYASI	560.130	1.186.172	112
4203.10	DERİ GİYİM VE AKSESUARLARI TOPLAMI	560.130	1.186.172	112
4301	HAM POSTLAR	-	-	-
4302	DABAKLANMIŞ, APRELENMİŞ KÜRKLER	1.315.491	1.133.269	- 14
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	1.315.491	1.133.269	- 14
4303	KÜRKTE GİYİM EŞYASI, AKSESUARLARI, KÜRKTE DİĞER EŞYA	666.694	1.663.050	149
4304	TAKLİT KÜRK VB. MAMUL EŞYA	1.012	-	- 100
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	667.706	1.663.050	149
6401	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK-SU GEÇİRMEZ AYAKKABI	457	118.757	25.886
6402	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK DİĞER AYAKKABI	147.558	2.049.066	1.289
6403	YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİİ, SUNİ VB KÖSELE AYAKKABI	586.812	1.779.069	203
6404	YÜZÜ DOKUMA MADDELERİNDEN, TABANI KAUÇUK, PLASTİK VB AYAKKABI	44.712	746.760	1.570
6405	DİĞER AYAKKABI	105.774	68.264	- 35
6406	AYAKKABI AKSAMI, İÇ TABAN, TOPUK RAMPASI, GETR, TOZLUK, DOLAK VB	36.862	18.090	- 51
64	AYAKKABI TOPLAMI	922.175	4.780.006	418
GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI		4.354.846	10.197.507	134

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

Polonya'dan deri ve deri mamülleri ithalatı ele alındığında ise, saraciyeye ürünleri en fazla ithal edilen ürünler olarak dikkat çekmektedir. 2007 yılında Polonya'dan Türkiye'ye %11 oranında artışla 673 bin dolar değerinde saraciyeye ürünü ithal edilmiştir. İthalatı %209 oranında artarak 386 bin dolara yükselen

ham ve işlenmiş deriler ile ithalatı %12 oranında artarak 185 bin dolara çıkan ayakkabılar diğer önemli ithal kalemlerindedir.

Bu arada, dolar değeri çok yüksek olmamakla birlikte (59 bin dolar) kürk giyim eşyası ithalatında 2006 yılından 2007 yılına sözkonusu olan oransal olarak oldukça yüksek artış (%793'lük artış) dikkat çekicidir. Polonya'dan 2007 yılında deri giyim ve aksesuar ithalatı %118 oranında artış ile değer olarak 68 bin dolardan 149 bin dolara çıkarken, ham deri ve yarı işlenmiş deri ithalatı hiç yapılmamaktadır.

TÜRKİYE'NİN POLONYA'DAN DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İTHALATI				
Birim: ABD \$				
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2006 YILLIK	2007 YILLIK	2008/07 DEĞİŞ. %
4101	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DERİLERİ-HAM	-	-	0
4102	KOYUN VE KUZULARIN HAM DERİLERİ	-	-	-
4103	DİĞER HAM DERİLER	-	-	-
4104-4103	HAM DERİ TOPLAMI	-	-	-
4104	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	-	-	-
4105	KOYUN VE KUZULARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	-	-	-
4106	DİĞER HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	-	-	-
4104-4106	YARI İŞLENMİŞ DERİ TOPLAMI	-	-	-
4107	SİĞİR VE ATLARIN DABAKLANMIŞ VE HAZIRLANMIŞ DERİ VE KÖSELESİ	-	2.173	-
4112	KOYUN VE KUZULARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	-	-	-
4113	DİĞER HAYVANLARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	-	-	-
4114	GÜDERİ; RUGAN VE RUGANLA DERİ VE KÖSELE; METALİZE DERİ VE KÖSELE	-	-	-
4115	DERİ, KÖSELELERİN ŞERİT, YAPRAK, LEVHA, KIRPINTI, DÖKÜNTÜ VB.(DERİ EŞYASI İÇİN)	-	-	-
4107-4115	BİTİMİŞ DERİ TOPLAMI	-	2.173	-
4201	HER TÜR HAYVAN İÇİN SARACİYE EŞYASI, EYER VB (İMAL EDİLDİĞİ MADDE NE OLURSA OLSUN)	596	-	- 100
4202	DERİ, KÖSELE VB. DEN SEYAHAT EŞYASI	463.598	555.553	20
4203.21/29/30/40	DERİ ELDİVEN KEMER VE AKSESUARLAR	76.823	117.149	52
4204	DERİ VE KÖSELEDEN MAKİNA, MEKANİK CİHAZ VB. İÇİN EŞYA	-	-	-
4205	DERİ VE KÖSELEDEN DİĞER EŞYA	65.296	957	- 99
4206	BAĞIRSAK, KURSAK, MESANE, VETERDEN MAMUL EŞYA	-	-	-
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204	SARACİYE TOPLAMI	606.313	673.659	11
4203.10	DERİ VE KÖSELEDEN GİYİM EŞYASI	68.602	149.584	118
4203.10	DERİ GİYİM VE AKSESUARLARI TOPLAMI	68.602	149.584	118
4301	HAM POSTLAR	-	-	-
4302	DABAKLANMIŞ, APRELENMİŞ KÜRKLER	125.086	386.323	209
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	125.086	386.323	209
4303	KÜRKTEN GİYİM EŞYASI, AKSESUARLARI, KÜRKTEN DİĞER EŞYA	6.670	59.574	793
4304	TAKLİT KÜRK VB. MAMUL EŞYA	-	-	-
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	6.670	59.574	793
6401	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK-SU GEÇİRMEZ AYAKKABI	-	4.544	-
6402	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK DİĞER AYAKKABI	29.872	43.973	47
6403	YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİİ, SUNİ VB KÖSELE AYAKKABI	125.165	87.510	- 30
6404	YÜZÜ DOKUMA MADDELERİNDEN, TABANI KAUÇUK, PLASTİK VB AYAKKABI	8.638	33.464	287
6405	DİĞER AYAKKABI	269	1.010	275
6406	AYAKKABI AKSAMI, İÇ TABAN, TOPUK RAMPASI, GETR, TOZLUK, DOLAK VB	1.910	14.744	672
64	AYAKKABI TOPLAMI	165.854	185.245	12
GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI		972.525	1.456.558	50

Kaynak: DTM BİGİ Sistemi / Eylül 2008

Türkiye – Polonya Halı Dış Ticareti

Türkiye’den 2007 yılında 150 ülkeye 991,9 milyon dolar değerinde halı ve yer kaplaması ihraç edilmiştir. Halı ihracatının artış oranı %33,5’tur. Polonya, 150 ülke arasında en fazla halı ve yer kaplaması ihraç edilen 10. ülkedir. 2007 yılında bu ülkeye 2006 yılına kıyasla %35,4 artışla 33 milyon dolarlık halı ihracatı yapılmıştır. Polonya’ya yapılan ihracatın Türkiye genel halı ihracatından aldığı pay %3,36’dır. Bu pay 2008 yılının Temmuz sonu itibariyle %3,73’e yükselmiştir.

2000 yılından 2007 yılına kadar Türkiye’den Polonya’ya halı ihracatının seyrine bakıldığında, %35,4 ile %1069 arasında değişen oranlarda artışlar görülmektedir. 2002 yılında halı ihracatı, rekor oranda bir artışla 2001 yılındaki seviyenin on iki katına çıkmış, 1,3 milyon dolara yükselmiştir. Sonraki yıllarda da katlana katlana artan ihracat, 2007 yılı sonunda 33,3 milyon doları bulmuştur. 2008 yılının Ocak-Temmuz döneminde ise Polonya’ya halı ihracatı %30,5 oranında artmıştır. Bu oran, genel halı ihracatının artış oranının (%29,4) çok az üzerindedir.

Yıllar itibariyle Türkiye ile Polonya arasındaki halı ticaretine ilişkin veriler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

TÜRKİYE - POLONYA HALI TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	HALI İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	HALI İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	-	-	-	-
2001	119.482	0,0	700	0,0
2002	1.397.580	1069,7	116	-83,4
2003	5.315.368	280,3	107	-7,8
2004	11.600.395	118,2	1.946	1718,7
2005	16.228.461	39,9	10.315	430,1
2006	24.649.368	51,9	45.382	340,0
2007	33.369.318	35,4	35.492	-21,8
2007 Ocak-Temmuz	17.969.368		2.263	
2008 Ocak-Temmuz	23.441.757	30,5	92.670	3995,0

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Eylül 2008

Türkiye’nin Polonya’dan halı ithalatı 2001 yılından itibaren bazı yıllar artıp bazı yıllar azalarak dalgalanmalar ile 2007 yılında 35 bin doları

bulmuştur. 2008 yılının Ocak Temmuz döneminde ise ithalat ani bir sıçrama ve %3995 oranında bir artışla 92 bin dolara yükselmiştir. Bu rakam 2006 yılında yapılan 45 bin dolarlık tavanın bile iki katı kadardır.

İki ülke arasındaki halı ticaretine temel ürün grupları itibariyle bakıldığında, 2007 yılında ihracatta %27 artış ve 30,9 milyon dolar ile 57 03 GTİP başlıklı tufted halıların ağırlıklı olduğu, ithalatta da aynı ürün grubunun ancak daha düşük bir değer ile (33 bin dolar değer) en fazla ithalat yapılan ürün olduğu görülmektedir. Polonya 2007 yılında Türkiye'nin halı ithal ettiği 70 ülke arasında 46. sırada yer almaktadır.

Türkiye ile Polonya arasındaki halı ticaretine konu olan temel ürün grupları aşağıdaki tablolardan izlenebilir.

TÜRKİYE'DEN POLONYA'YA HALI İHRACATI				
Birim: \$ GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2006 YILLIK	2007 YILLIK	2006 / 07 DEĞİŞİM %
5701	DÜĞÜMLÜ, SARMALI HALILAR, YER KAPLAMALARI	2.635	718	- 73
5702	DOKUNMUS HALILAR, YER KAPLAMALARI (KILIM, SUMAK, KARAMAN VB)	254.899	2.396.188	840
5703	TUFTE EDİLMİŞ HALILAR, TUFTE EDİLMİŞ (YER KAPLAMALARI)	24.376.057	30.938.624	27
5705	DİĞER HALI VE YER KAPLAMALARI (DOKUMAYA ELVERİSLİ DİĞER MADDELERDEN)	15.777	33.788	114
POLONYA'YA HALI İHRACATI		24.649.368	33.369.318	35

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2008

TÜRKİYE'NİN POLONYA'DAN HALI İTHALATI				
Birim: \$ GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2006 YILLIK	2007 YILLIK	2006 / 07 DEĞİŞİM %
5702	DOKUNMUS HALILAR, YER KAPLAMALARI (KILIM, SUMAK, KARAMAN VB)	102	219	115
5703	TUFTE EDİLMİŞ HALILAR, TUFTE EDİLMİŞ (YER KAPLAMALARI)	253	33.772	13.249
5704	KEÇEDEN HALI VE YER KAPLAMALARI (TUFTE EDİLMEMİŞ)	43.435	0	- 100
5705	DİĞER HALI VE YER KAPLAMALARI (DOKUMAYA ELVERİSLİ DİĞER MADDELERDEN)	1.592	1.501	- 6
POLONYA'DAN HALI İTHALATI		45.382	35.492	- 22

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2008

V. FAYDALI ADRESLER

T.C. VARŞOVA BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Ul. Malczewskiego 32, 02-622 Warsaw/Poland

Tel: 48 (22) 646 14 08

Telefaks: 48 (22) 646 34 47

E-mail: dtvar@poczta.neostrada.pl

POLONYA ANKARA BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Farabi Sok. No: 33 Çankaya/ANKARA

Tel : (312) 426 16 85

Faks: (312) 428 12 34

POLONYA İSTANBUL BAŞKONSOLOSLUĞU TİCARET OFİSİ

Toprakkale Sok. No: 6 Burak Ap. Da: 3

80630 Etiler/İSTANBUL

Tel : (212) 265 86 09

Faks: (212) 265 07 22

POLONYA-TÜRKİYE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ

Ul. Wtodorzewska 60 02-384 Warsaw

Tel: (22) 668 79 95

Faks: (22)658 01 62

POLONYA EKONOMİ BAKANLIĞI (MINISTERSTWO GOSPODARKI)

Pl. Trzech Krzyzy 3/5 00-507 Warsaw

Tel: 48 (22) 6935000

Fax: 48 (22) 6286808

<http://www.mg.gov.pl>

POLONYA GÜMRÜK İDARESİ (OFFICE GŁOWNY URZAD CEL)

Ul. Swietokrzyska 12 00-916 Warsaw

Tel: 48 (22) 6944946

Fax: 48 (22) 8273427

<http://www.guc.gov.pl>

POLONYA PATENT OFİSİ (URZAD PATENTOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ)

Al. Niepodleglosci 188/192 00-950 Warsaw

Tel: 48 (22) 8258001, 8250584

Fax: 48 (22) 8250581

<http://www.uprp.pl>

**POLONYA DIŞ YATIRIM AJANSI
(PANSTWOWA AGENCJA INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH)**

Al. Roz 2 00-559 Warsaw

Tel: 48 (22) 6295717, 6216261, 6218904

Fax: 48 (22) 6218427

<http://www.paiz.gov.pl>

**POLONYA TİCARET ODALARI BİRLİĞİ
(KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA)**

Ul. Trebacka 4 00-074 Warsaw

Tel: 48 (22) 6309600

Fax: 48 (22) 8274673

<http://www.kig.pl>

VI. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Bilgi DTM İstatistik Veri Tabanı.
- Birleşmiş Milletler İstatistik Veri Sayfası, <http://comtrade.un.org/>
- Polonya Ülke Profili - İGEME, 2008.
- CIA The World Factbook, Country Profiles, Poland.
- Business Relations in the EU Clothing Chain: from industry to retail and distribution, Bocconi University, 2007.

*İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
Ekim 2008*